БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ● № 132 (17.414). ● 12 июнь 1979 йил, сешанба ● Баҳоси 2 тийин.

КОММУНИЗМ УЧУН КУРАШНИНГ МУҲИМ ФРОНТИ

КПСС XXV съезди коммунизм сари олға ҳаракатимизнинг сиёсий йўналишини, стратегияси ва тактикасини ишлаб чиқаркан, ҳозирги босқичда идеология соҳасидаги вазифаларимизни ҳам аниқ-равшан белгилаб берди. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси ўртоқ Л. И. Брежнев съездга Ҳисоботида партиянинг кўп қиррали идеологик фаолияти таъсирчанлигини, унинг ғоявий даражаси ва самарадорлигини ошириш масаласига тўхталиб, бунга эришишнинг фақат битта йўли бор, у ҳам бўлса «бутун тарбия ишини комплекс тарзда олиб бориш, яъни меҳнаткашлар турли группаларининг хусусиятларини ҳисобга олиб, ғоявий-сиёсий, меҳнат ва ахлоқий тарбияни бир-бири билан чамбарчас боғлаб олиб бориш йўлидир», деган эди. Бу йўл КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорида тағин ҳам яққолроқ қилиб кўрсатилгандир.

Республикамиз партия ташкилоти КПСС XXV съездининг тарихий қарорларини изчиллик билан амалга ошира бориб, кенг меҳнаткашлар оммасининг марксизм-ленинизм назариясини онгли равишда чуқур ўрганишини кишиларимизни совет ватанпарварлиги ва пролетар интернационализми, меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш руҳида, мамлакатимиздаги ҳар бир граждaнинг ижтимоий активлиги, юксак ахлоқий фазилатлари руҳида тарбиялаш билан бирга қўшиб олиб бормоқда. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу йил 8 июнда бўлиб ўтган пленумида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари ўртоқ Ш. Р. Рашидов «КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини бажариш соҳасида республика партия ташкилотининг вазифалари» ҳақидаги докладида қайд этганидек, совет кишиларида марксча-ленинча илмий дунёқарашни ва коммунистик ғоявийликни шакллантириш, уларни юксак маданиятли, меҳнатсевар, ахлоқий пок, жисмоний баркамол қилиб тарбиялаш, уларда актив ҳаётий позицияни муқаррар қарор топтириш борасида катта ишлар олиб борилмоқда. Маҳаллий партия комитетлари бу ишларнинг мазмуни билан чуқур шуғулланадиган, ғоявий таъсир ўтказишнинг ҳамма воситаларига малакали раҳбарлик қиладиган бўлиб қолдилар, идеологик кадрлар билан ишлаш анча яхшиланди.

Пленумда меҳнаткашлар онгида илмий дунёқарашни шакллантириш республика партия ташкилоти идеологик ва сиёсий-тарбиявий ишининг ўзагига айланиб қолганлиги, ўзбек тилида илмий коммунизм асосчиларининг асосий асарлари, В. И. Ленин асарларининг 4-нашри ва тўла асарлар тўпламининг 44 томи, Л. И. Брежневнинг, КПСС ва Совет давлати бошқа раҳбарларининг асарлари кўплаб нусхада нашр этилгани, марксча-ленинча ўқув ва иқтисодий таълим тобора кенг ривожланаётгани алоҳида таъкидланди. Меҳнаткашлар ўртасидаги оммавий-сиёсий иш ҳам партия XXV съездидан кейин сезиларли даражада активлашди. Лекция пропагандаси, оммавий ахборот ва пропаганда воситалари, фан, маданият ва мактаб-маориф муассасалари фаолияти мазмун жиҳатидан бой, форма жиҳатидан хилма-хил бўлиб қолди. Коммунистик жамият бунёдкорларини вояга етказиш жараёнида адабиёт ва санъатдан тўлароқ фойдаланилаётир. Идеологик муассасалар ишини координация қилишга, энг яхши тажрибани умумлаштириш ва оммалаштиришга кўпроқ эътибор берилаётир. Пленумда қайд этилганидек, оммани сиёсий жиҳатдан тарбиялашни активлаштиришда КПСС Марказий Комитетининг партиямиз XXV съезди кўрсатмаларини бажара бориб, ғоявий-тарбиявий ишларга доир масалаларни комплекс ҳал этиш тажрибаси ҳақида, партия ўқуви вазифалари, оммавий ахборот ва пропаганда воситаларига раҳбарлик, оғзаки сиёсий агитациянинг ролини ошириш тўғрисида, лекция пропагандасини яхшилаш, меҳнаткашларга иқтисодий билим бериш ролини кучайтириш, бадиий ҳаваскорлик ижодиётини янада ривожлантириш, қишлоқ аҳолисига маданий хизматни яхшилаш тўғрисида қабул қилган қарорлари, партия комитетларининг идеология масалалари бўйича бўлиб ўтган пленумлари ва партия активларининг йиғилишлари, илмий-назарий ва илмий-амалий конференциялар, ижодий ходимларнинг съездлари ва йиғилишлари айниқса муҳим роль ўйнади.

Мамлакат иқтисодий, социал-сиёсий ва маданий тараққиётининг бориши, ривожланган социалистик жамият имкониятларини тўла рўёбга чиқариш, Совет Иттифоқининг ленинча ташқи сиёсий йўлини амалга ошириш, унинг халқаро позицияларини мустаҳкамлаш идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг муваффақиятларига тобора кўпроқ боғлиқ бўлиб қолмоқда. Шу нуқтаи назардан республикамиздаги маҳаллий партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик органлари меҳнаткашлар ўртасида олиб бораётган идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар ҳам халқ хўжалигининг турли тармоқларида эришилаётган муваффақиятларда, ўнинчи беш йиллик план топшириқларини муддатидан олдин бажариш учун бошланган ва тобора кенг қулоч ёяётган социалистик мусобақанинг беқиёс кўлам касб этганида, саноат, қурилиш, қишлоқ хўжалиги, фан ва маданият соҳаларидаги новаторларнинг ватанпарварлик ташаббуслари ва уларнинг ажойиб ютуқларида ўз аксини топаётганини зўр қониқиш билан таъкидлаш мумкин.

Энг муҳими, меҳнат коллективларида олиб борилаётган партиявий-ташкилий, сиёсий-тарбиявий ишлар омманинг уюшқоқлиги ва ижодкорлигини кучайтирмоқда. Бунга идеологик, сиёсий-тарбиявий фаолиятнинг тажрибада синовдан ўтган эски форма ва методларидан самарали фойдаланиш билан биргаликда янги, янада такомиллашган усулларни топиб қўллаш туфайли эришилмоқда. Социалистик мусобақани яхши ташкил этиш, унинг тарбиявий имкониятларидан тўлароқ фойдаланиш ҳисобига маҳсулот реализация қилиш топшириқларини бажармайдиган корхоналар сонининг кескин камайишини таъминлаб келаётган Тошкент ва Янгийўл шаҳар партия ташкилотларининг тажрибаси шу жиҳатдан эътиборга лойиқдир.

Лекин Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумининг қарорида таъкидланганидек, омма ўртасида олиб борилаётган идеологик, сиёсий-тарбиявий ишлар сифати хусусида КПСС Марказий Комитетининг қарорида тилга олинган камчиликлар республикамиз партия ташкилотининг фаолиятида ҳам учрайди. Бу ишлар савияси ҳамиша ҳам меҳнаткашларнинг тобора ўсиб бораётган умумий таълим ва маданий даражасига жавоб беравермайди, социал-иқтисодий жараёнларнинг ва совет жамияти маънавий ҳаётининг тезкорлиги, халқаро майдондаги идеологик курашнинг тобора кескинлашиб кетаётганлиги етарли даражада ҳисобга олинмаяпти. Бир қанча партия ташкилотларида пропаганда ва агитация ҳаёт билан, меҳнат коллективлари олдида турган конкрет амалий вазифалар билан чамбарчас боғлиқ ҳолда, илмий асосда олиб борилмаяпти. Баъзида эса бу соҳада ташаббускорлик, ҳужумкорлик, конкретлилик ва ишчанлик етишмайди.

Кўпгина жойларда идеология ишини ташкил этишга комплекс ёндашилмаётганлиги сабабли барча соҳаларнинг бир хил даражада муваффақият билан олиб борилиши таъминланмаяпти. Бунга идеология ишидаги илғор тажрибаларни оммалаштиришнинг яхши йўлга қўйилмаганлиги ҳам тўғаноқ бўлаётир. Масалан, Фарғона областида меҳнаткашлар ўртасида атеистик тарбияни ташкил этиш борасида бой тажриба орттирилган бир пайтда Наманган областида худди шу масалада жиддий камчиликларга йўл қўйилмоқда, қўшни областда катта самара берган илғор методлар ва воситалар ишга солинмаяпти.

Баъзи бир матбуот органлари, айниқса шаҳар ва район газеталарининг материалларида, телевидение кўрсатувлари ва радио эшиттиришларда, лекция ва суҳбатларда илғорларнинг иш тажрибасини оммалаштириш, меҳнат унумдорлигини, иш сифати ва самарадорлигини ошириш масалалари бўш ёритилмоқда. Ўқувчини, томошабинни ва тингловчини у ёки бу масалада унинг ўз фикрини айтишга мажбур қиладиган, олға қараб тезроқ ҳаракат қилишига ёрдам берадиган материаллар жуда кам.

Меҳнаткашларнинг, айниқса қишлоқ аҳолисининг турмуш маданиятини юксалтириш борасида жуда катта куч-ғайрат сарфланиши керак. Бу борада турмуш маданиятини ошириш бўйича республика Кенгаши ва жойлардаги худди шундай кенгашлар зиммасига жуда катта вазифа юклангандир. Улар партия ташкилотлари билан биргаликда ўтмишнинг социализмга ёт бўлган хунук сарқитлари ва социалистик турмуш тарзига зид кўринишларга қарши кескин кураш олиб боришлари, янги расм-русмлар ва совет анъаналарининг турмушга кенг жорий этилишини таъминлашлари керак. Партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, хўжалик органлари кишиларнинг бўш вақтларини сермазмун ўтказишлари тўғрисида ғамхўрлик қилишлари, уларни жисмоний тарбия ва спорт машғулотларига кенг жалб этишга эришишлари лозим. Мактаблар, ўрта ва олий ўқув юртларининг ишлаб чиқариш билан алоқасини мустаҳкамлаш, ўқув-тарбия жараёнларининг савиясини яхшилаш, ёш авлоднинг ҳар томонлама етук, юксак малакали мутахассислар бўлиб етишишлари тўғрисида тинмай ғамхўрлик қилиш керак.

Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларнинг самарадорлиги уларни олиб боришга даъват этилган кадрларнинг маҳоратига, уларнинг ички ва ташқи сиёсат соҳаларида меҳнаткашлар ўртага қўяётган саволларга батафсил, аниқ жавоб топа билишларига кўп жиҳатдан боғлиқ. Шундай экан, пропагандистик кадрларни танлаш, тарбиялаш ишига ҳам алоҳида эътибор беришимиз, уларнинг ўз ишлари мазмуни ва самараси учун масъулиятини оширишимиз, агитация-пропаганда кадрларининг барча масалалар хусусида оператив тарзда хабардорлигини таъминлашимиз лозим. Пленум талаб қилганидек, меҳнаткашлар орасида олиб бориладиган сиёсий-тарбиявий ишларга раҳбар партия, совет, касаба союз, комсомол ва хўжалик ходимлари кенг жалб этилиши керак.

Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни муваффақиятли ташкил этишнинг яна бир омили клублар, маданият уйлари ва саройларидан, стадионлар ва майдонлардан рационал фойдаланишдан иборат эканлигини унутмаслик лозим.

Пленумда идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни перспектив план асосида, жамоат ва хўжалик органлари фаолиятини мувофиқлаштирган ҳолда олиб бориш муҳим аҳамиятга эга эканлиги, бу иш учун раҳбар кадрларнинг масъулияти янада кучайтирилиши лозимлиги алоҳида уқтирилди. Меҳнат коллективларида, ўқув юртларида ва истиқомат жойларида олиб бориладиган сиёсий-тарбиявий ишларнинг бутун таъсир кучи совет кишиларининг онгида илмий дунёқарашни қарор топтиришига, эгалланган билимларнинг ҳаракат учун қўлланмага айланишига эришиш талаб қилинади.

Бинобарин, жамиятимиз омманинг онглилиги билангина кучлидир. Шу сабабли партиямиз меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни коммунизм учун курашнинг муҳим фронти деб қарайди. Шундай экан, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети пленумида таъкидланганидек, партиямиз Марказий Комитети қарорида меҳнаткашлар ўртасида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни олиб бориш юзасидан белгиланган барча чора-тадбирларнинг бекам-кўст бажарилишига, пропаганда ва агитация воситалари, таълим-тарбия, фан ва маданият муассасалари совет кишисининг ички ва халқаро ҳаёт воқеаларини яхши тушуна олишига янада кўпроқ ёрдам беришига, буларнинг ҳаммаси умумий ишга — коммунистик жамият қурилиши ишига энг кўп ҳисса қўшишига эришайлик.

Ҳеч шубҳа йўқки, партия XXVI съездига ҳозирлик кўраётган республика партия ташкилотлари КПСС Марказий Комитетининг қарорини бажариш соҳасида жанговар собитқадам ишни кенг авж олдирадилар, омма ўртасида идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада кучайтириш, пропаганда ва агитациянинг ҳаёт билан алоқасини изчил мустаҳкамлаш юзасидан ҳамма чораларни кўрадилар, коммунистик қурилишнинг улуғвор режалари муваффақиятли амалга оширилишини таъминлайдилар.

ШУ КУННИНГ ДОЛЗАРБ ВАЗИФАЛАРИ

✦ Ёмғир, сел натижасида тупроқ қатламида ҳосил бўлган аччиқ сув ғўзанинг амал олишига ҳалал бермоқда. Шунинг учун ҳам бундай сувни тупроқ қатламига кўпроқ чўктириш мақсадида ғўзани жуда тезлик билан, ҳа, тезлик билан маромига етказиб суғориш керак.

✦ Суғоришни тезда тугаллаб, культивацияни бутун чоралар билан кучайтирмоғимиз, бу ишни жуда сифатли бажармоғимиз керак.

✦ Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши қаттиқ ўт очиш зарур.

✦ Пахтакорларимиз июнь, июль ва август ойларида зарбдор вахтада туриб меҳнат қилишлари даркор. Қаҳрамонона меҳнат, фақат меҳнатгина ғўза парваришидаги қолоқликни тугатишда, мўл ҳосил етиштиришда муҳим омилдир.

ҒАЛЛАКОРЛАР СЛЁТИ

Ғаллаоролда Жиззах области ғаллакорларининг слёти бўлди. Область ижроия комитетининг раиси Э. Исломов доклад қилди.

Слёт қатнашчилари область ғаллакорларининг вазифаларини кўриб чиқдилар. Улар 350 минг тонна, илгари зиммага олинган мажбуриятдан 30 минг тонна кўп ғалла етиштирмоқчилар.

Слётда Ўзбекистон ССР Министрлар СоветиРаисининг ўринбосари Р. С. Ашуралиев нутқ сўзлади.

(ЎзТАГ).

ХОРАЗМ ОБЛАСТИ ПИЛЛАКОРЛАРИНИНГ МЕҲНАТ ҒАЛАБАСИ

Хоразм областининг пиллакорлари партия XXV съезди, Ўзбекистон Компартияси XIX съезди қарорларини амалга ошира бориб, КПСС Марказий Комитети 1978 йил июль ва ноябрь Пленумларининг қарорларидан илҳомланиб, пилла тайёрлаш халқ хўжалик плани ва социалистик мажбуриятларини муддатидан илгари бажардилар. Тайёрлов пунктларига 1885 тоннадан кўпроқ шу қимматли хом ашё элтиб берилди. Ҳар қути қурт уруғидан 69 килограммдан пилла олинди. Область хўжаликлари беш йилликнинг тўрт йили планидан ташқари давлатга 500 тоннадан кўпроқ пилла сотдилар.

Урганч, Хива, Қўшкўпир, Янгиариқ ва Хонқа районларининг пиллакорлари социалистик мажбуриятларини ошириб бажардилар. Боғот, Шовот, Ҳазорасп ва Гурлан районларининг пиллакорлари пилла тайёрлашга салмоқли ҳисса қўшдилар.

Урганч районидаги Чапаев номли, Хонқа районидаги «Правда», Янгиариқ районидаги «Москва», Ҳазорасп районидаги Жданов номли, Боғот районидаги Киров номли, Хива районидаги Ленин номли, Қўшкўпир районидаги «Тошкент», Гурлан районидаги «Ленинизм», Шовот районидаги «Партия XXII съезди» колхозлари ҳар қути қурт уруғидан 80—85 килограммга етказиб пилла олиб, энг юқори ҳосилдорликка эришдилар.

Янгиариқ районидаги «Москва» колхозидан Султонпошша Саттoрова, Боғот районидаги Киров номли колхоздан Сапура Абдураимова, Хонқа районидаги Охунбобоев номли колхоздан Авезжон Хаитбоева, Ҳазорасп районидаги Фрунзе номли колхоздан Саодат Сафоева, Урганч районидаги Нариманов номли колхоздан Бекажон Сафоева, Хива районидаги Фрунзе номли колхоздан Онабиби Солаева, Қўшкўпир районидаги Калинин номли колхоздан Солия Исмоилова, Гурлан районидаги «Ленинизм» колхозидан Авадан Манглиева, Шовот районидаги «Ленинизм» колхозидан Гулжон Бобожонова сингари ва бошқа кўпгина донгдор пиллакорлар ҳар қути қурт уруғидан 125—130 килограммдан пилла олиб, катта муваффақиятларни қўлга киритдилар. Область пиллакорлари бу ғалабага область колхозчилари ва совхоз ишчиларининг фидокорона меҳнати, фан ютуқлари ва илғорлар тажрибасидан кенг фойдаланилганлиги, партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотлари, қишлоқ хўжалик ва тайёрлов органлари катта ташкилотчилик ва ғоявий-тарбиявий ишларни олиб борганликлари натижасида эришдилар.

Пилла териш ва топшириш давом этмоқда.

Хоразм областининг пиллакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, пилла тайёрлашни 1900 тоннага етказишга аҳд қилдилар.

РАСМИЙ ВИЗИТ БИЛАН

Совет раҳбарларининг таклифига биноан Ҳиндистон Республикасининг Бош министри Моражи Десаи 11 июнь куни расмий дўстлик визити билан Москвага келди.

Ҳиндистон Республикаси ва СССРнинг Давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида М. Десаини КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР ташқи ишлар министри А. А. Громико ва бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. (ТАСС).

Суратда: аэродромда кутиб олиш пайти.

В. Мусаэльян ва В. Соболев телефотоси (ТАСС—ЎзТАГ).

ЎЗБЕКИСТОН БИЛАН ТАНИШУВ

Расмий дўстлик визити билан Совет Иттифоқига келган Ҳиндистон Республикасининг Бош министри Моражи Десаи 10 июнь куни Тошкентда тўхтаб ўтди.

Ҳиндистон, СССР ва Ўзбекистон ССРнинг Давлат байроқлари билан безатилган аэропортда олий мартабали меҳмонни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. А. Кириллин, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари И. Г. Анисимкин, Л. И. Греков, И. Р. Қурбонов, Т. Н. Осетров, И. Б. Усмонхўжаев, Н. Ж. Худойбердиев, А. А. Хўжаев, СССРнинг Ҳиндистон Республикасидаги элчиси Ю. М. Воронцов, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари Қ. А. Аҳмедов, Р. С. Ашуралиев, М. Д. Мухортов, А. Р. Хўжаев, бошқа расмий кишилар кутиб олдилар. Кутиб олувчилар орасида Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси И. Гужрал бор эди.

М. Десаи Ленин ҳайкали пойига гулдасталар, Номаълум солдат қабрига гулчамбар қўйди.

Ҳиндистон Бош министри ва унга ҳамроҳ бўлган кишилар 10 июнь куни Самарқандга бориб, шаҳарнинг тарихий-меъморчилик ёдгорликларини ва янги қурилишларини кўздан кечирдилар.

М. Десаи 11 июнь куни эрталаб Тошкент бўйлаб сайр қилди, унинг диққатга сазовор жойлари билан танишди. У Ҳиндистоннинг давлат ва сиёсий арбоби Л. Б. Шастри мемориалини зиёрат қилди.

М. Десаи 11 июнда Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. У аэропортда журналистларнинг саволларига жавоб қайтариб, жумладан меҳмондўст Ўзбекистондан республиканинг эришган ютуқларига яққол ишонч ҳосил қилиб энг эзгу хотиралар билан жўнаб кетаяпман, деди.

СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. А. Кириллин, СССРнинг Ҳиндистон Республикасидаги элчиси Ю. М. Воронцов, Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси И. Гужрал Ҳиндистон Бош министри билан бирга Тошкентдан Москвага жўнаб кетдилар.

(ЎзТАГ).

ДЎСТОНА СУҲБАТ

10 июнь куни Ҳиндистон Республикасининг Бош министри М. Десаи КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси И. Б. Усмонхўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг Раиси Н. Ж. Худойбердиев ҳузурида бўлди.

Самимий дўстона вазиятда ўтган суҳбатда Ш. Р. Рашидов республиканинг экономика ва маданият турли соҳаларидаги муваффақиятлари тўғрисида гапириб берди, бу муваффақиятларга партиянинг доно ленинча миллий сиёсати туфайли эришилганини айтди. Барча совет кишилари каби Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам КПСС билан Совет давлатининг ички ва ташқи сиёсатини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар, ўз куч-ғайратларини партия XXV съезди қарорларини муваффақиятли амалга оширишга, Ватанининг иқтисодий қудратини кучайтиришга, бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашга сарфламоқдалар, деб таъкидлади у. Республика экономикаси ва маданиятини юксалтиришдаги жуда катта муваффақиятлар ўнинчи беш йилликда, айниқса, сезилиб турибди. Ўзбекистон халқ хўжалигининг ҳал қилувчи тармоқларини ва аввало пахтачиликни ривожлантиришда янги марраларга чиқмоқда.

М. Десаи меҳмондўст Ўзбекистон диёрида шодиёна кутиб олинганлиги учун, республиканинг ҳозирги кунини ўз кўзи билан кўриш имконияти берилганлиги учун миннатдорчилик билдирди. Республикада содир бўлган жуда катта ижтимоий-иқтисодий ўзгартишлар мени ва йўлдошларимни астойдил қувонтиради, деб таъкидлади у.

Суҳбатда СССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари В. А. Кириллин, СССРнинг Ҳиндистон Республикасидаги элчиси Ю. М. Воронцов, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети бюросининг аъзолари, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Раисининг ўринбосарлари, бошқа расмий кишилар ҳозир бўлдилар. Суҳбатда Ҳиндистон Республикасининг СССРдаги элчиси И. Гужрал бор эди.

(ЎзТАГ).

ҲУРМАТ ТАХТАСИ

Пилла тайёрлаш планини муддатидан илгари бажарганлиги учун қуйидагилар республика «Ҳурмат тахтаси»га ёзилади:

Хоразм области — (область партия комитетининг секретари М. Худойберганов, область ижроия комитетининг раиси Р. Эшчонов, область комсомол комитетининг секретари А. Болтаев, область пиллачилик бошқармасининг бошлиғи А. Матчонова);

Шовот райони — (район партия комитетининг секретари Р. Тохиров, район ижроия комитетининг раиси О. Хаитбоев, район комсомол комитетининг секретари Б. Султонов, бош пиллахона директори А. Хаитбоев);

Нурота райони — (район партия комитетининг секретари Х. Худойқулов, район ижроия комитетининг раиси А. Қодиров, район комсомол комитетининг секретари А. Баратов, бош пиллахона директори Б. Фахриддинов);

Фарғона райони — (район партия комитетининг секретари А. Акбаров, район ижроия комитетининг раиси А. Сатторов, район комсомол комитетининг секретари И. Муқаддасов, бош пиллахона директори Ш. Умрзоқов);

Гурлан райони — (район партия комитетининг секретари Г. Машарипов, район ижроия комитетининг раиси А. Сафоев, район комсомол комитетининг секретари У. Маткаримов, бош пиллахона директори Б. Собиров);

Ленинобод райони — (район партия комитетининг секретари Я. Қурбонов, район ижроия комитетининг раиси А. Полвонниёзов, район комсомол комитетининг секретари У. Тулепов, бош агроном У. Оташова).

ЖАНГОВАР ЮЗ КУНЛИК

САМАРҚАНД. («Совет Ўзбекистони» мухбири). Жомбой районидаги «Октябрь» колхозида Самарқанд область қишлоқ хўжалик активларининг кенгаши бўлиб ўтди. Кенгашда район партия комитетларининг биринчи секретарлари, район ижроия комитетлари раислари, колхоз ва совхоз раҳбарлари, қишлоқ хўжалик ва сув хўжалиги ходимлари, мутахассислар қатнашдилар. Область партия комитетининг секретари А. Муҳаммадқулов қишлоқ хўжалик ишларининг бориши, ғўзаларнинг амал олишини тезлатиш тадбирлари ҳақида доклад қилди.

Кенгаш қатнашчилари бир группа донгдор пахтакорларнинг «Ғўзаларнинг амал олишини тезлаштирайлик!» сарлавҳали даъваткор чақириқларида билдирилган фикрларни якдиллик билан қўллаб-қувватладилар. Бунга жавобан 10-июндан 20 сентябргача ғўза парвариши бўйича жанговар юз кунлик ўтказишга қарор қилинди. Шу мақсадда ҳаммани дала ишларига сафарбар этиш, культиваторларни юксак унум билан ишлатиш, кунлик топшириқлар қандай бажарилаётганлигини мунтазам кузатиб бориш белгилаб олинди. Кенгашда область партия комитетининг биринчи секретари Б. Р. Раҳимов нутқ сўзлади.

Л. ЭРГАШЕВ.

«САЛЮТ-6» — «СОЮЗ-32» — «СОЮЗ-34»:

УЧИШ ДАВОМ ЭТМОҚДА

УЧИШНИ БОШҚАРИШ МАРКАЗИ, 11 июнь. (ТАСС). Космонавтлар Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин «Салют-6» — «Союз» орбитал илмий-тадқиқот комплексининг ичида 15 ҳафтадан бери ишлаяптилар.

Бугун космонавтлар медицина контроль программасига мувофиқ тана массасини ўлчадилар ҳамда мушакларнинг ҳолатини аниқладилар; вазнсизлик шароитларида буларга тушадиган юкланиш жуда оз.

Комплекс ичида биологик экспериментлар давом эттирилмоқда. Экипаж биологик объектлари бўлган аппаратнинг ишини контрол қилмоқда, ўсимликларнинг ривожини кузатмоқда.

Куннинг иккинчи ярмида «Кристалл» установкасида космик материалшуносликка доир яна бир Совет—Болгария экспериментини ўтказиш мўлжалланган. Бу экспериментдан мақсад — вазнсизлик шароитларида металл материаллар диффузиясини тадқиқ этишдир. Дастлабки модда солинган капсулаларни Болгария Халқ Республикасининг олимлари берган.

Космонавтлар кун мобайнида Ер юзини ва жаҳон океани акваториясини визуал кузатяптилар, велоэргометр ва тренажерда жисмоний машқлар билан шуғулланяптилар.

Экипажнинг докладлари ва телеметрик маълумотларга кўра, станция ичидаги системалар ва иккала кеманинг аҳволи нормада.

Космонавтлар Владимир Ляхов билан Валерий Рюмин ўзларини яхши ҳис қилмоқдалар.

ИДЕОЛОГИЯ ИШИНИНГ САМАРАДОРЛИГИ УЧУН

Тошкент область партия комитетининг пленумидан

Тошкент область партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум «КПСС Марказий Комитетининг «Идеологик, сиёсий-тарбиявий ишларни янада яхшилаш тўғрисида»ги қарорини Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг шу масалага бағишланган пленуми йўл-йўриқларини бажариш соҳасида область партия ташкилотининг вазифалари» ҳақидаги масалани муҳокама қилди. Бу ҳақда обкомнинг биринчи секретари М. М. Мусахонов доклад қилди.

— Коммунистик яратувчилик вазифаларини ҳал этишда, — деди докладчи, — ғоявий-тарбиявий иш доимо муҳим роль ўйнаб келмоқда. КПСС XXV съезди тарбия ишига комплекс ёндашиш принципини олға сурди. Партия Марказий Комитети кейинги даврда қабул қилган қарорлар жуда катта ташкил этувчи, йўналтирувчи кучга эга бўлиб, бизга оммани Ленин ғоялари руҳида тарбиялаш проблемасини муваффақиятли ҳал этишда ёрдам бермоқда.

Ўртоқ Леонид Ильич Брежневнинг нутқлари, унинг «КПСС идеология ишининг актуал масалалари», «Кичик ер», «Тикланиш» ва «Қўриқ» номли ажойиб китоблари партия ташкилотларининг идеологик фаолияти учун битмас-туганмас манба, ҳақиқий хазина бўлиб қолди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари М. Ф. Солдатов, Янгийўл район партия комитетининг биринчи секретари А. П. Алимов, «Ўзбекхиммаш» заводининг токари Н. Н. Холопова, Тошкент трактор заводининг директори И. Х. Мусин, Тошкент Давлат университетининг проректори Э. Н. Куценко, Тошкент область комсомол комитетининг биринчи секретари Б. С. Камолов, Оржоникидзе районидаги «Коммунист» колхози комсомол-ёшлар маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи, агитатор Т. Шоғиёсова ва бошқа нотиқлар ғоявий иш соҳасидаги аҳволни таҳлил этар эканлар, область партия ташкилоти идеология ишини олиб бориш соҳасида катта тажриба тўплаганлигини таъкидладилар. КПСС XXV съездидан кейин бошланғич партия ташкилотларининг меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий жиҳатдан тарбиялаш, уларда марксча-ленинча дунёқарашни шакллантириш соҳасидаги роли кучайди. Кадрларнинг сиёсий ва иқтисодий ўқиши сезиларли даражада яхшиланди.

Пленум қатнашчилари халқ хўжалигини юксалтиришда қўлга киритилган ютуқларни қониқиш билан қайд этдилар. Беш йиллик план-топшириқлари саноат ва қурилишда ҳам, қишлоқ хўжалигида ҳам муваффақиятли бажарилмоқда. 1979 йилнинг беш ойи учун саноат маҳсулотини реализация қилиш юзасидан белгиланган топшириқ ошириб адо этилди. Пландан ташқари 48,5 миллион сўмлик маҳсулот реализация қилинди. Область пиллачилари давлатга 2100 тоннадан зиёд маҳсулот етказиб бериб, социалистик мажбуриятларини муваффақиятли бажардилар.

Агар барча партия ташкилотлари, дейилди пленумда, резервлардан тўлароқ фойдаланиш чораларини кўрганларида, одамлар билан конкрет ва ҳормай-толмай ишлаганларида иқтисодий кўрсаткичлар янада салмоқлироқ бўлур эди. Ўтган беш ойда 13 корхона маҳсулотни реализация қилиш планини бажармади. Чорвачиликка янада кўпроқ эътибор бериш, ғўзани ривожлантиришдаги қолоқликни бартараф этиш чораларини кўриш даркор.

Областда малакали, тажрибали идеология ходимларининг катта отряди ишлаб турибди. Уларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялашга эътибор кучайтирилди. Область партия комитетининг ҳузурида бир неча йилдан буён идеология ходимлари ва лекторлик маҳорати университетлари, журналистик маҳорат ва халқ хўжалиги раҳбар ходимларининг мактаблари ишлаб турибди. Лекторлар, пропагандистлар, оммавий-сиёсий иш ташкилотчиларини тайёрлашнинг аниқ системаси вужудга келган.

Шубҳасиз, область партия ташкилоти идеология ишининг мазмуни бойиди, формаси такомиллашди. Шу билан бирга, докладчи ва музокараларда қатнашган нотиқлар ғоявий-тарбиявий ишда ҳали кўпгина камчиликлар ҳам борлигини, бу соҳада яна кўп иш қилиш зарурлигини кўрсатдилар. Кўп ҳолларда ғоявий-тарбиявий иш ишлаб чиқариш вазифалари билан, одамларда юксак маънавий сифатларни шакллантириш билан етарли даражада боғлаб олиб борилмаяпти.

Ғоявий-тарбиявий ишни такомиллаштириш, унинг самарадорлигини ошириш, дейилди пленумда, барча партия ташкилотларининг биринчи даражали вазифасидир. КПСС Марказий Комитетининг қарорида кўрсатилганидек, пропаганда ва агитациянинг илмий даражасини ошириш, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашга комплекс ёндашишни жорий этишга алоҳида эътибор бериш керак.

Пленум қатнашчилари область партия ташкилоти ахлоқий тарбия масалаларига катта эътибор бераётганини қайд этдилар. Область меҳнаткашлари барча совет кишилари сингари, юксак ғоявийликлари, актив меҳнат фаолиятлари ва янги жамият қурувчисининг бошқа юксак фазилатларига эга эканликлари билан ажралиб турадилар. Айни вақтда ўтмишнинг бизнинг социалистик ахлоқимизга тўғри келмайдиган хунук қолдиқлари ҳамон учраб туради. Бу порахўрлик, жамиятдан кўпроқ нарсани юлиб-юлқиб олиш, хўжасизлик ва талон-торож қилиш, ичкиликбозлик ва безориликда кўринмоқда. Ана шу кўнгилсиз ҳоллар тарбиявий ишда йўл қўйилаётган хато ва камчиликларнинг натижасидир. Тошкент, Бекобод шаҳарлари, Оҳангарон, Бўка, Оққўрғон районларида қонунчиликни бузиш ҳоллари кўплаб содир бўлмоқда.

Пленумда меҳнаткашларни атеистик тарбиялаш масаласига катта эътибор берилди. Одамларда актив ҳаётий мавқени шакллантириш учун уларни дин таъсиридан, турмуши ва онгидаги ўтмиш қолдиқларидан халос қилиш зарур.

Область партия ташкилоти меҳнаткашларни совет ватанпарварлиги ва социалистик интернационализм руҳида тарбиялаш ҳақида муттасил ғамхўрлик қилмоқда. Шу мақсадда идеологик таъсир ўтказишнинг меҳнаткашлар ўртасида социалистик мусобақани ташкил этиш, қардош республикалар билан тажриба алмашиш, Иваново области меҳнаткашлари билан қардошларча ҳамкорликни мустаҳкамлаш каби воситаларидан кенг фойдаланиляпти. Тошкент области билан социалистик Болгариянинг Хасково округи меҳнаткашлари ўртасидаги дўстлик янада мустаҳкамланмоқда ва ривожланмоқда. Пленумда совет кишиларининг ўзаро алоқа воситаси бўлган рус тилини — улуғ Ленин тилини ўрганиш жуда катта аҳамиятга эга эканлиги алоҳида таъкидланди. Тошкентда «Рус тили — СССР халқлари дўстлиги ва ҳамкорлиги тили» мавзуида Бутуниттифоқ илмий-назарий конференцияси ўтказилганлиги КПСС Марказий Комитети рус тилини ўрганишга муттасил катта эътибор бераётганлигининг янги ёрқин далилидир.

КПСС Марказий Комитети қарорини амалга ошириш соҳасида маданий фронт ходимлари олдида катта вазифалар турибди. Улар меҳнаткашларни ғоявий-сиёсий тарбиялашни яхшилашда партия ташкилотларига яқиндан ёрдам беришлари, маданий муассасалар фаолиятини кун сайин яхшилашлари керак.

Пленум КПСС XXV съездининг қарорлари ва КПСС Марказий Комитетининг қарорлари асосида меҳнаткашларнинг хатлари билан ишлаш, уларни қабул қилишни ташкил этишнинг аҳволи ва уни янада такомиллаштириш ҳақидаги масалани ҳам муҳокама қилди. Бу ҳақда обкомнинг иккинчи секретари В. А. Антонов доклад қилди.

Пленумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Ш. Р. Рашидов нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама этилган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилди.

Ҳ. АБДУСАМАТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

Ўзбекистон ССР Халқ хўжалиги ютуқлари кўргазмаси ёнида янги телеминора қурилмоқда. Уни бунёд этишда 11-«Висотстрой» трестига қарашли 69-қурилиш бошқармасининг П. Косенко бошлиқ бригада коллективи бошқаларга ўрнак бўлаётир. Суратда: шу илғор коллектив аъзоларидан (чапдан ўнгга) А. Винтовкин, В. Русин, М. Сафаров ва Г. Лушутин.

А. Тўраев фотоси.

БУЮРТМА БАЖАРИЛДИ

Картошкаларни механизациялашган тартибда йиғиштириб олиш ва хилларга ажратиш пайтида улар транспортёрнинг металл паррагига урилиб, сифати бузиларди. Рязанлик машинасозлар бу пўлат паррракларни пластмасса билан алмаштиришга қарор қилдилар. Улар янгиликнинг чизмаларини қишлоқ хўжалиги машинасозлигида пластмасса деталларни жорий этувчи бош ташкилот — Тошкентдаги «Технолог» илмий-ишлаб чиқариш бирлашмасига топширдилар.

Бирлашмада пластмасса паррракларни кўплаб ишлаб чиқаришни таъминловчи илғор технология ва серунум ускуналар ишлаб чиқарилди. Янги деталь аввал лабораторияда, заводда, кейин эса далада синаб кўрилди. Юқори босимли полиэтилендан тайёрланган янги парраклар транспортёрларни йиғишда оғир иш жараёнларини қисқартириш ҳамда уларнинг пишиқ-пухталигини ошириш имконини беради. Янги деталларни жорий этиш туфайли йилига 48 минг сўм иқтисодий самара олинишии мўлжалланмоқда.

БУГУН ТОШКЕНТ МЕТРОСИ ҚУРИЛИШИДА

БУНЁДКОРЛИК

✦ ЎЗБЕКИСТОН ПОЙТАХТИ ЕР ОСТИ ҚАСРИНИНГ ИККИНЧИ НАВБАТИ ҚУРИЛИШИ БОШЛАНДИ ✦ ТОННЕЛЬ ҚАЗИШГА АВГУСТ ОЙИДА КИРИШИЛАДИ ✦ ТОШКЕНТ МЕТРОСОЗЛАРИНИНГ ҚАРДОШЛИК ЁРДАМИ.

«Совет Ўзбекистони» газетасининг 1 май сонида «Ташметропроект» лойиҳалаш институти директори М. Холмуродов жаҳонда ўттиз олтинчи, Иттифоқимизда еттинчи ҳисобланган Тошкент метрополитенининг иккинчи навбати қурилиши бошланадиган кунлар яқин қолди, деган эди. Ниҳоят ўша кунлар ҳам етиб келди.

... Пойтахтнинг Космонавтлар проспектида, В. И. Ленин номли марказий болалар маданият ва истироҳат боғи ёнидаги унча катта бўлмаган майдонча бетон деворлар билан ўраб олинган. Уларда метро қурилаётганлигини ифодаловчи «М» ҳарфи ёзилган. Бу ерда Тошкент метро қуриш трестига қарашли 2-қурилиш-монтаж бошқармаси коллективлари Ўзбекистон ер ости қасрининг иккинчи навбатини бунёд этишга киришдилар.

«Ташметрострой» тресги бўлинмалари «Пахтакор» станциясини Авиасозлар шаҳарчаси билан боғловчи иккинчи навбат қурилишини собиқ Туркман бозорининг ёнида, бўлажак «Ленин проспекти» бекатидан бошлашди. Ҳозир бу қурилиш майдончасида дизел болғалар пишқириб, ерга пўлат устунларни қоқмоқда.

— Бундай устунлардан 91 тасини ерга қоқишимиз керак, — дейди участка бошлиғи В. Бобров. — Сўнгги устун қоқилгач, тўғри тўртбурчак ҳосил бўлади. Ана ўшанда участкага экскаватор келиб, котлован қазийди. Блок ётқизувчи машина ўрнатилиб, лаҳм қазиш ишлари бошлаб юборилади.

2-қурилиш-монтаж бошқармасининг П. Авласевич бошлиқ комплекс бригада азаматлари проходка ишларини муддатидан олдин бошлаш иштиёқида зарбдор суръатлар билан меҳнат қилмоқда. Участка коллективи ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, лаҳм қазиш ишларини шу йил август ойигача бошлашга қарор қилди. Бинокорлар кунигача эса метросозлар планда кўзда тутилганидан 30 минг сўмлик кўп — 150 минг сўмлик қурилиш ишларини бажаришмоқчи.

Трестда бўлганимизда 4-участка ҳақида ҳам сўзлаб қолишди. Унинг қайси объектда бунёдкорлик ишларини олиб бораётганини сўраганимизда, тўртинчи участка «Ташметрострой»га қарашли 2-тоннель отрядида яқиндагина тузилганлигини, у Ўзбекистон пойтахтидан 2 минг километр узоқда жойлашганини айтиб қолишди. Энди тушундик: гап Обь дарёси соҳилларида, Новосибирск шаҳрида бунёд этилажак мамлакатимиз Шарқидаги биринчи метрополитен ҳақида кетяпти.

Ҳа, куни кеча у ерга отряд бошлиғи Г. Галустян бошлиқ бир гуруҳ тошкентлик мутахассислар йўл олишди. Биринчи навбати 13 километрга чўзиладиган янги метрополитенни қуришга керак бўладиган механизмлар, техника воситалари ва бинокорлик материаллари Сибирга йўлга чиқишга тайёрланмоқда. У ердаги бўлажак ер ости қасри Обь дарёсининг чап ва ўнг қирғоғида жойлашган аҳоли пунктларини бир-бирига боғлайди. Ҳозир Новосибирскда 4-участка учун ишчилар ва инженер-техник ходимлар ишга қабул қилинмоқда. Улар Ўзбекистон пойтахтига келиб, метросозлик касби сирларини ўрганадилар. Хуллас, ҳозирнинг ўзида бўлажак ихтисослаштирилган «Новосибирскметрострой» трестининг ўзаги яратиляпти.

Ҳар бир метрополитеннинг бунёд этилиши — совет халқлари ўртасидаги бузилмас дўстлик ва ўзаро ёрдамнинг ёрқин тимсолидир. Сибирликлар 1966 йил 26 апрель зилзиласи пайтида вайрон бўлган Тошкентни қайта тиклаш ва уни мамлакатимизнинг энг гўзал шаҳарларидан бирига айлантиришда фаол қатнашган эдилар. Ўзбекистон пойтахтида ер ости қасрининг биринчи навбати биринчи участкасини фойдаланишга топширишга ҳозирлик кўрилаётганда Иттифоқимизнинг турли бурчакларидан мутахассислар келиб тошкентликларга яқиндан ёрдам бердилар. Мана эндиликда тажрибаси ортиб, «суяги анча қотиб қолган» «Ташметрострой» тресги Обь дарёси соҳилларига 2-тоннель отрядининг зарбдор бригадасини юборди.

Бу отряд яқинда ўзининг 20 йиллик юбилейини нишонлади. У ана шу қисқа давр ичида мамлакатимизнинг турли зарбдор қурилишларида ишлаб шуҳрат орттирди. Отряд коллективи Абакан — Тайшет трассасида, Кузбасс ва Қирғизистонда, Новороссийск ёнидаги Маркхот дарасида, Ангренда тоннеллар қазиди, Тошкент метросига пойдевор қўйди. Ҳозирда ҳам отряднинг асосий кучлари Ўзбекистон пойтахти ер ости қасри биринчи навбати иккинчи участкасини бунёд этиш билан банд. Улар ҳар вақтдагидек ўрнак кўрсатиб, социалистик мусобақада пешқадамликни қўлдан бермаяптилар. Трестнинг кўчма Қизил Байроғи икки кварталдан бери улар қўлида.

С. ИБРОҲИМОВ,
Э. САЪДУЛЛАЕВ.

ЖОНАЖОН ВАТАН БЎЙЛАБ

ҚОЗОҒИСТОН: ПИЧАН ЎРИШДА ИПАТОВОЛИКЛАР УСУЛИДАН ФОЙДАЛАНИЛМОҚДА

Жамбул областининг деҳқонлари ипатоволиклар методи асосида отрядларга уюшиб пичан ўриш учун Ғарбий Тянь-Шань этакларидаги ўтлоқларга чиқишди. Ўрим-йиғим — транспорт звенолари ҳар гектар ердан 100 центнергача пичан ўриб олмоқдалар. Звеноларнинг техника билан яхши таъминланганлиги ўт-ўланларни тез ўриш, пичанни ғарамлаш, сенаж бостириш ва витаминли талқон тайёрлаш имконини бермоқда. Малакали созловчи усталар барча агрегатларнинг аниқ-пухта ишлашини таъминламоқда. Экинзорларни иккинчи марта ўт ҳосили етиштириш учун тайёрлаётган звено далада технология ишларини ниҳоясига етказади.

Областда 416 та ўрим-йиғим — транспорт комплекси ипатоволиклар усулида ишламоқда. Деҳқонлар ишининг ана шундай ташкил этилганлиги экилган ўтларни тайёрлаш суръатларини анча тезлаштиради, хашак сифатини яхшилаш имконини беради. Қиш фасли учун ўтган йилдагига нисбатан икки баравар кўп ем-хашак тайёрлашга қарор қилинди.

ТУРКМАНИСТОН: УНУМДОРЛИК ҚАЙТА ТИКЛАНДИ

«Шатликгаздобича» ишлаб чиқариш бирлашмаси ҳузурида ташкил қилинган махсус отряд ерларнинг унумдорлигини тиклаш иши билан шуғулланмоқда.

Отряд районлар маҳаллий Советларининг ташаббуси билан ташкил қилинган. Бу районларнинг территорияларида сув ва газ қувурлари ётқизилмоқда, қидирув-пармалаш ишлари ўтказилмоқда. Мари ва Векилбозор районларидаги колхозларнинг ўзигагина май ойида салкам 100 гектар тикланган ер топширилди, куз фаслига бориб эса Мари областидаги хўжаликларга маданийлаштирилган 1800 гектар ер участкалари қайтариб берилади.

ЛАТВИЯ: БИРОДАРЛАШГАН КОЛЛЕКТИВЛАР

«Ригапромстрой» трестининг бригадири Я. Гинтаутс ростоклик ўз ҳамкасби В. Крумбайнга мусобақа пешқадами вимпелини топширди. У ГДРдан келган бинокорлар бригадасига бошчилик қилмоқда. Ригадаги «Альфа» ишлаб чиқариш бирлашмасининг янги корпусини қуришни уч кун жадаллаштиришда немис бинокорларининг ҳам хизмати бор.

Рига қурувчилари билан уларнинг ГДРдаги биродарлашган Росток шаҳри бинокорлари ўртасида тажриба алмашиш анъана тусини олган. Я. Гинтаутс бошчилик қилаётган бригада яқинда Ростокдаги корхоналардан бирини қуришда қатнашган эди. ГДРдан келган бинокорлар эса Ригада кўп қаватли Матбуот уйи биносини ва Болтиқ денгизи бўйида энг катта «Гайльэзерс» касалхона комплексини қуришда илғор иш усулларини намойиш қилди.

(ТАСС).

ФАН—ИШЛАБ ЧИҚАРИШГА

ПИЛЛАНИ ХИЛЛАЙДИГАН МАШИНА

◆ Ипакчиликдаги ажойиб ихтиро ◆ Бутуниттифоқ ихтиролар ва кашфиётлар Давлат комитетидан учта авторлик гувоҳномаси олинди ◆ Прибор пилланинг ипагини уч минутда аниқлайди ◆ Тошкентлик олимлар ихтиро қилган машина — ишлаб чиқаришга ◆ Иқтисодий самара — 2 миллион сўм

Енгил саноатнинг етакчи тармоқларидан бири — ипакчиликда ҳали қатор муаммолар борки, уларнинг муваффақиятли ҳал қилинишини халқ хўжалигимиз тараққиёти ҳам, фаровон турмушимиз ҳам тақозо этмоқда. Пилладан мумкин қадар кўпроқ ипак олиш ана шундай проблемалардан бўлиб қолмоқда. Чунки, ҳозирга қадар ўртача 50 процент ипаги бўлган пилладан ўттиз процент атрофида, айрим корхоналарда эса бундан ҳам кам миқдорда ипак толаси олинаётганлиги, қолган қисми эса чиқиндига чиқиб кетаётганлиги сир эмас.

Исрофгарчилик аслида пилланинг ипагини аниқлашдан бошланади дейиш мумкин. Буни айниқса, пиллачиларимиз яхши билишади. Топширилган эллик килограмм — ҳар бир партия пилладан ўрта ҳисобда 200 грамми текшириш учун ажратиб олинади. Пиллаларни ёриб, ғумбаги ажратиб ташлангач, тортиб кўрилади. Табиийки, «бағри пора» бўлиб, синовдан ўтган пиллалар яроқсиз бўлиб қолади. Ипак миқдорини аниқлашдек муҳим тадбирнинг бу хилда, ибтидоий усулда ўтказилиши озмунча қийинчилик туғдирмайди.

Аввало пиллани ёриб, сифатини аниқлаш кўп вақт ва кўп киши меҳнатини талаб этади, бунинг устига жуда машаққатли, диққинафас иш. Республикамизда бу йил 26 минг тонна «кумуш тола» етиштирилади. Шунча ҳосилнинг сифатини аниқлаш нақадар машаққатли эканлигини тасаввур қилиб кўринг-а! Баъзан яхши етилмаган, ипаги ва сорти паст пиллаларни ҳам топшириб юбориш ҳоллари юз бериб туради. Бу хил сифатни аниқлаш туфайли ҳар йили 2 миллион сўмга яқин хом ашё брак бўлмоқда.

Қолаверса, меҳнатлари самараси кўз ўнгиларида зое кетишига пиллачиларимиз сира кўника олишмасди. Лекин бошқа йўл бўлмагач, на илож? Аммо йўли бор экан. Уни Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Физика-техника институти олимлари топишди.

Республика Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси Содиқ Азимович Азимов бошчилигида бу ерда олиб борилган илмий изланишлар натижасида пилланинг қанча ипак беришини аниқлашнинг одатдаги усулидан мутлақо бошқача янги усули кашф этилди. Институтда узоқ йиллар мобайнида ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатдики, пилланинг ҳар бир тур ва хили учун «кумуш тола»лар зичлиги билан ундан ипак олиш ўртасида муайян қонуният мавжуд экан. Изланувчан тадқиқотчилар худди ана шу қонуниятга асосланиб, пиллани кесмасдан, ипак миқдори ва сифатини аниқловчи «ФТИ-1» приборини яратдилар. Ана шу ишлари учун Москвадан, СССР Ихтиролар ва кашфиётлар давлат комитетидан учта авторлик гувоҳномаси олишди. Бу йил институтнинг конструкторлик бюросида «ФТИ-1» приборлари учун мукаммал техник ҳужжатлар тайёрланди, тажриба йўсинида пиллани хиллайдиган бир қанча машина яратилди.

Маълумки, жонажон партиямиз қишлоқ хўжалигини, бинобарин, унинг бир тармоғи бўлган пиллачиликни ҳам ихтисослаштириш, концентрациялаш ва агросаноат интеграцияси асосида индустриал негизга кўчириш вазифасини ўртага қўйди. Бу эса ўз навбатида пиллачиликда ишлаб чиқариш жараёнларини механизациялашни тағин ҳам жадаллаштиришни тақозо этади. Пиллачилик ва ипакчиликда ҳозирга қадар 20 дан ортиқ машина, қурилма ва ускуна қўлланиб келмоқда. Янги прибор ҳам улар сафидан ўрин олишига шубҳа йўқ. «ФТИ-1» машиналарини оммавий равишда ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш тадбирларини тезлаштириш келаси мавсум пиллаларини улар ёрдамида қабул қилиш имконини беради.

— Приборларни яратишда жуда кўп омилларни эътиборга олдик, — дейди республика Фанлар академиясининг академиги, иш раҳбари С. Азимов. — Аввало унинг тузилиши, технологияси содда бўлишига эришдик. Бу эса уни республикамиздаги ҳар қандай машинасозлик заводида тайёрлаш имконини беради. Бизнинг мўлжалимизча, оммавий равишда ишлаб чиқарилганида унинг нархи 260 сўмдан ошмаса керак. Иккинчидан, уни ишлатиш осон, махсус бинолардагина эмас, шийпон ва чодирларда ҳам бемалол ишлайверади, пана жой бўлса бас. Бир киши — ўрта маълумотли оператор-лаборант уни бемалол бошқара олади.

Физика-техника институтида бу йил тажриба йўсинида 17 та шундай прибор яратилган эди. Улар Тошкент областининг учта йирик пилла сушилкасида ишлатиб кўрилди. Янгийўл, Чиноз ва Оржоникидзе районларининг жами ҳосили — 400 тоннадан ортиқ пилла «ФТИ-1» ёрдамида қабул қилинди. Мутахассисларнинг айтишича, шу прибор туфайли ҳосилни ҳар бир пиллабоқардан алоҳида-алоҳида қабул қилиб олиш мумкин. Бу эса топширилган пилла сифатини яхши бўлишини таъминлайди. Оржоникидзе районида қизиқ воқеани айтиб беришди. Янги прибор қабул пунктига хом ашёни вақтидан олдин келтирилганлигини аниқлаб бергач, колхозчилар, албатта пиллани қайтариб олиб кетишган. Чунки тўла етилган пиллани топширишдан колхозчи кўпроқ манфаатдор. Ахир пилланинг ипак миқдори қанча юқори бўлса, у шунча кўп қўшимча ҳақ олади-да! Пиллабоқарлар «ақлли машина»дан хурсанд эканлигининг боиси ҳам ана шунда.

Шу зайл тошкентлик олимлар ўз ихтиролари билан бир томондан колхозчиларнинг моддий манфаатдорлигини, иккинчи томондан эса, пилла, табиийки, ипак сифатини оширишга муносиб ҳисса қўшдилар. Энг асосийси, пиллани текширишда ёриб кўриш усулининг йўқ қилиниши билан давлатга йилига юз тонналаб қўшимча пилла топширилади. Пиллабоқарлар эса шунинг эвазигагина 2 миллион сўмга яқин соф фойда кўрадилар.

Партия XXV съездида таъкидланганидек: «...хушбичим ва тўкис кийимга талабни қондириш учун давлат кўп маблағ сарф қилмоқда». Пировард мақсад — у ёки бу ижтимоий эҳтиёжларни қондиришда фан билан ишлаб чиқариш ҳамкорлиги ҳамиша яхши самара бериб келган ва бундан буён ҳам шундай бўлаверади. Худди шу боисдан тошкентлик олимларни ажойиб ихтиро билан табриклаб, янги илмий ғоянинг амалиётга тезроқ жорий этилишини тилаймиз.

Р. ҚОСИМОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

БИТМАС-ТУГАНМАС ИЛҲОМ БУЛОҒИ

БОКУ, 11 июнь. (ЎзТАГ махсус мухбири А. Баранов). Бугун эрталаб «Совет Озарбайжони» паром-теплоходи денгиз портидан чиқиб, нефть даштларига йўл олди. Бу теплоходда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг қатнашчилари бор эди. «Оқ олтин» республикасининг вакиллари Каспий денгизи қаъридан одамлар учун «қора олтин» қазиб чиқараётган қаҳрамон денгиз меҳнатчилари ҳузурига меҳмон бўлиб келдилар.

Кеча эса қардош республика бўйлаб қилинган сафардан қайтиб келган Ўзбекистон адабиёт ва санъат арбобларини Боку аҳли яна кутиб олган эди. Сафар самарали ва завқли бўлди. Озарбайжоннинг ўттиз шаҳри ва район марказида кўпгина корхоналар, колхоз ва совхозларда азиз меҳмонлар, уларнинг санъати шарафига қизғин қарсаклар чалинди, Совет халқлари бузилмас дўстлигини шарафловчи, мамлакатимиз барча меҳнаткашларини ягона қардошлик оиласига жипслаштирган Коммунистик партияни шарафловчи сўзлар янгради.

Кировободдаги марказий хиёбонлардан бирида адабиёт ва санъат кунларининг қатнашчилари атоқли партия ва давлат арбоби Наримон Наримоновнинг ҳайкали очилиши маросимида ҳозир бўлдилар. Шу шаҳарнинг меҳнат коллективларида дилкаш учрашувлар бўлиб ўтди. Ўлмас «Хамса» асосида тайёрланган театр томошаси шу шаҳарда туғилиб ўсган улуғ Озарбайжон шоири ва мутафаккири Низомий Ганжавийга умумхалқ муҳаббатининг ифодаси бўлди.

Ўзбекистонда бўлгани каби Озарбайжонда ҳам деҳқонлар сувнинг қадр-қимматини яхши биладилар. Закаталида меҳмонларга қилинган тортиқ шу боисдан ҳам, айниқса, қимматли бўлди — қардош республика адабиёт ва санъат арбоблари шарафига шаҳар марказида жойлашган булоқ тантанали равишда очилди, булоқ ва унинг атрофларини безашда Озарбайжоннинг қўли гул усталари заршунослик билан меҳнат қилганлар. Биллурдек сув отилиб чиқиб турган тошга Алишер Навоий номи ёзилган. СССР халқ артисти Сора Эшонтўраевага булоқни очишдек фахрий ҳуқуқ берилди.

— Бу булоқ абадулабад битмай-тугамай ана шундай мусаффо қайнаб турсин, — деди бу ерда яхши маълум бўлган севикли актриса.

Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъатининг Озарбайжондаги кунларига нисбатан қизиқиш асло сўнмай, аксинча, борган сайин кучаймоқда. Кўргазмалардаги фикрлар ёзиб қолдириладиган дафтарларнинг кўп саҳифалари тўлди.

— Ҳозир санъатда кишини ҳайратда қолдириш қийин, аммо ўзбекистонлик меҳмонлар бизни ҳайратда қолдиришга ҳам, бениҳоя қувонтиришга ҳам муваффақ бўлдилар, — деди СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати композитор Фикрат Амиров.

— Ўзбек хореографияси — бирон мутахассисни бепарво қолдирмасликка мажбур этадиган энг мароқли санъатдир, — деди таниқли балетмейстер, СССР Давлат мукофотининг лауреати, Совет Иттифоқи халқ артисти Гамэр Олмосзода.

Дўстлик тароналари, илҳомбахш тароналар Озарбайжон узра янграб турибди.

МУТАХАССИС МИНБАРИ

ЮҚОРИ ҲОСИЛНИНГ ИЛМИЙ ОМИЛЛАРИ

КПСС Марказий Комитети ва Совет ҳукумати мамлакатимизда, шу жумладан, республикамизда пахтачиликни янада ривожлантиришга жуда катта эътибор бермоқдалар. Пахтакор мамлакатлар ичида Совет Иттифоқи ҳам ҳосилдорлик, ҳам етиштириладиган пахта миқдори бўйича биринчи ўринда туради.

Пахтакорларимиз пахтачиликни узлуксиз равишда ривожлантириш учун керакли ҳамма моддий-техника воситалари билан таъминланмоқда. Бу ишда янги ерларни ўзлаштириш, уларнинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш, сув омборларини қуриш, катта ва кичик каналларни барпо қилиш, сувни тежаб-тергаб ишлатиш, химиялаштириш, механизациялаш, ғўзанинг янги навларини яратиш ва шу каби муҳим проблемалар жуда катта роль ўйнамоқда.

Пахтачиликни ривожлантириш, энг аввало, ғўзанинг янги навлари яратилишига боғлиқ. Ғўза ўзининг ирсий хусусияти билан серҳосил, тезпишар, турли касаллик ва ҳашаротларга чидамли бўлиши керак. Шундай комплекс ижобий хусусиятларга эга бўлган ғўза навлари юқори агротехника тадбирларини қўлланиш натижасида ўзининг яхши хусусиятларини намоён қилади. Борди-ю, ирсий хусусиятларида юқорида кўрсатилган ижобий томонлари бўлмаса, уни агротехник йўллар билан яхшилаш мумкин эмас.

Биз совет селекционерларининг самарали ишлари билан фахрланамиз. Улар юзлаб ғўза навлари яратмоқдалар ва бирин-кетин нав алмашишни амалга оширмоқдалар. Янги ғўза навларининг аҳамияти катта эканлигини эътиборга олиб, ғўза генетикаси ва селекцияси ҳамда уруғчилигига катта аҳамият берилмоқда.

Юқори ҳосил бир жиҳатдан тупроқ унумдорлигига боғлиқ. Бу уни ишлаш технологиясига ва муддатларига қараб ўзгаради. Масалан, ерни асосий ҳайдаш — кузги шудгор қанча вақтли ва сифатли қилиб ўтказилса, тупроқнинг физик ва химиявий хусусиятларини шунча яхшилаб, пахта ҳосилдорлигини оширади. Шудгор октябрь, ноябрь ойларида, декабрь ойининг дастлабки кунларида ўтказилса, пахта ҳосили 3—5 центнерга ошади. Пахта тезпишар, ҳосил сифати яхши бўлади. Кузги шудгор вақтида 20—40 тонна гўнг, фосфорли ўғит йиллик нормасининг 70, калийли ўғитнинг 50 проценти берилса, ўғитларнинг самарадорлиги анча ошади. Афсуски, ҳар хил сабабларга кўра баъзан шудгор ўғит солинмасдан ўтказилади. Бу ҳолда азотли ўғит йиллик нормасининг 25—30 проценти, фосфорли ўғитнинг 60—70, калийли ўғитнинг эса 50 процентини баҳорда, ерни экишга тайёрлаш вақтида 15—18 сантиметр чуқурликда солиш яхши натижа беради. Экин майдонларига соф азотли, фосфорли ва калийли ўғит солишда уларнинг ўзаро нисбатига амал қилиш керак.

Ўғитлаш муддатига жуда катта эътибор бермоқ шарт. Вегетация даврида ғўзани 2—3 марта ўғитлаш, бу жараённи 10—15 июлгача тугаллаш лозим. Афсуски, айрим хўжаликларда ғўзани озиқлантириш ҳатто август ойида ҳам давом эттирилади. Бунда ғўза камҳосил ва кечпишар бўлиб қолади. Ғўзани фақат органик ўғит билан озиқлантириш, масалан, гўнгни шарбат усулида бериш ёки культивация билан эгат ораларига солиш август ойигача давом эттирилса, ҳосилдорлик ошади, шоналарнинг тўкилиши камаяди, ҳосил сифати яхши бўлади. Ғўзанинг сув режими яхши бўлиб, сувдан фойдаланиш коэффициенти ошади. Ўғитларни ишлатишнинг бу усулига амал қилинганда, минерал ўғит ҳисобигагина пахта ҳосилдорлигини икки марта ошириш мумкин.

Ўғитларни солиш миқдорини тўғри белгилаш учун агрохимик картограммаларга таяниш ва шу асосда ишлатиладиган асосий элементларни ҳар гектар ерга солиш миқдорини белгилаш керак.

Минерал ўғитларнинг самарадорлигини оширишда тупроқ таркибидаги органик моддаларнинг роли бебаҳодир. Шунинг учун турли йўллар билан, айниқса, гўнг солиш, алмашлаб экишни кенг жорий қилиш йўли билан органик модда миқдорини орттириш керак.

Алмашлаб экиш агротехниканинг энг муҳим тадбирларидан бири эканлигини доимо ёдда тутишимиз керак. Жумладан, беда алмашлаб экилган далаларда вилт касаллиги кескин камаяди, чунки беда илдизидан ажраладиган моддалар вилт замбуруғини йўқотади. Тупроқ таркибида органик модданинг кўпайиши натижасида фойдали микроорганизмлар сони кўпаяди ва булар вилт замбуруғига қирон келтиради. Пахта-беда алмашлаб экиш жорий қилинган майдонларда вилт касаллиги камайиб, тупроқ таркибида энг фойдали биологик азот йиғилиши натижасида, СоюзНИХИ тажрибаларига кўра, пахта ҳосилдорлиги ўртача 7—8 центнерга қадар ошади.

Пахта ва беда алмашлаб экишни жорий қилган республика хўжаликлари, пахтадан юқори ҳосил олиш билан бир қаторда, чорвачиликни ривожлантириш учун етарли даражада озуқа базаси яратиб, уни фойдали тармоққа айлантирмоқдалар. Бу иш самарадорлигини Наманган, Самарқанд областлари хўжаликлари мисолида яққол кўриш мумкин. Яқин йиллар ичида алмашлаб экишни тўлиқ жорий этишимиз шарт. Энг аввало, вилт билан кучли зарарланган майдонларга беда ва донли экинлар экилиб, вилт манбаларини йўқотишга эришмоғимиз лозим.

Пахтадан юқори ҳосил олиш учун ерларнинг капитал текисланишига катта эътибор бермоқ лозим. Афсуски, кўп пахта майдонлари яхши текисланмаганлиги сабабли минерал ва бошқа ўғитлардан самарали фойдаланиш, сув истеъмол қилиш коэффициенти яхши эмас. Ҳолбуки пахта далалари яхши текисланса, суғориш ишларининг сифати ва самарадорлиги ошади: сув тупроқ қатламларига баравар ва текис сингади. Тупроқ таркибидаги озуқа моддалар яхши эрийди ва улардан ўсимликларнинг тўлиқ фойдаланишига имконият яратилади. Бундай ерларда чигит соғлом, текис униб чиқади, бир хил тезликда ўсиб ривожланади.

Бегона ўтларни ўз вақтида ва сифатли қилиб йўқотиш мўл ҳосил олишни таъминловчи муҳим омиллардан биридир. Маълумки, бегона ўтлар ташқи муҳитга анча мослашган бўлиб, тупроқ таркибидаги озуқа моддалар ва намни ғўзага нисбатан бир неча марта тез ва кўп истеъмол қилади. Шунинг учун ҳам тез ривожланиб, ғўзанинг қуёш нуридан фойдаланишига тўсқинлик қилади. Натижада ғўза ниҳоллари яхши ўсмайди, улар касалликка чалиниши, ҳашаротларга ем бўлиши осонлашади. Шу сабабли комплекс агротехник тадбирлар ёрдамида бу ўтларни ўз вақтида қириб ташлаш керак. Пахтага катта зарар келтирадиган кўп йиллик бегона ўтлар — ажриқ, ғумай, қамиш ва шу кабилар пахта далаларидан илдизи билан йўқотилиши лозим. Зарурат бўлганда уларнинг илдизини ҳатто қўлда териб олишдан ҳам эринмаслик фойдадан ҳоли эмас.

Бир йиллик ўтларни йўқотишда гербицидлар ёрдамида самарали натижага эришиш мумкин. Ҳозирги вақтда бу ишда трефлан, которон, прометрин ва котофор каби гербицидлардан кенг фойдаланилмоқда. Агротехник ва химиявий усулларни қўллаб, пахта майдонларидан кўп йиллик ва бир йиллик ўтларни тамоман йўқота олган бригада ва хўжаликлар оз эмас. Уларнинг тажрибалари ҳамма ерларда кенг қўлланилса, пахтадан янада юқори ҳосил олиш мумкин.

Бегона ўтларни йўқотиш кўп жиҳатдан ғўза қатор ораларини сифатли қилиб ишлаш, яъни культивация қилишга боғлиқ. Культивация қанча кенг ва чуқур ўтказилса, унинг самараси шунча юқори бўлади. Қолаверса, бу тадбир тупроқда намликни сақлашга ёрдам қилади, ғўза илдизи ўсадиган қатламларга кислород ўтишини яхшилайди. Натижада илдиз системасининг яхши ўсиши ва ривожланишига, ғўзанинг озуқа модда билан яхши таъминланишига имконият яратилади, унинг фотосинтез фаолияти ошади. Ғўза вегетатив органлари қуёш ҳароратидан максимал даражада фойдаланади.

Ғўза иссиқсевар ўсимлик бўлиб, у ўз ривожида юқори ҳарорат ва етарли даражада қуёш нурини талаб қилади. Қуёшли кун қанча кўп бўлса, ҳарорат қанча юқори (30—35 даража) бўлса, у шунча тез ривожланади. Шу боисдан ҳар бир ғўза тупи яхши ўсишини таъминлаш учун унинг қуёш режимига аҳамият бериш керак. Қуёш режимини бошқариш табиий омилдан ташқари деҳқонларимизга ҳам боғлиқ. Аввало, юқорида айтилганидек, пахта майдонлари бегона ўтлардан тоза бўлиши, кўчат қалинлиги ўртача бўлиши шарт. Шуни эсда тутиш керакки, кўчат пахта майдонида текис тарқалган ва гектарлар тўлиқ бўлиши жуда ҳам муҳимдир. Кўчат бир ерда қалин, иккинчи ерда сийрак бўлса, ҳосилга путур етади.

Кўп пахта майдонларида ўтказилган тажрибалар шуни кўрсатадики, ғўза қатор оралари кенг ёки тор бўлишига қарамай, ҳар бир уяда биттадан ўсимлик қолдирилса, у эркин, соғлом, серҳосил ва тезпишар бўлиб етишади. Бундай ғўзалар касалликларга чидамли бўлади ва ҳашаротларга бардош бера олади. Энг муҳими, уларнинг дастлабки, энг қимматли нишоналари тўкилмайди. Ғўза машина теримига боп бўлиб ўсади. Шунинг учун тўлиқ гектар ҳосил қилиш, кўчатларни текис жойлаштириш ва уяларда биттадан, айрим ҳоллардагина иккитадан ғўза қолдириш лозим.

Чигитнинг сифатли экилиши ҳам юқори ҳосил олиш гарови эканлиги маълум. Уруғлик чигит яхши пишган, вилт касаллигига чалинмаган, соғлом пахталардан тайёрланган бўлиши керак. Афсуски, уруғлар етарли даражада тайёрланмаслиги оқибатида, айрим вақтларда қайта экишга мажбур бўлинганда униб чиқиши паст бўлган, сифатсиз чигит экишга мажбур бўламиз. Натижада нимжон ниҳол олинади, улар суст ўсади ва кам ҳосил беради.

Об-ҳаво ва бошқа шароит туфайли ғўзани қайта экишда жуда эҳтиёт бўлиш зарур. Фикримизча, ҳар гектар ерда 40—50 минг туп барвақт экилган ғўза қолган майдонларда парвариш яхши ўтказилса, кутилган ҳосилни олиш мумкин. Шунинг учун бундай пахта далаларида иложи борича ғўзани қайта экмаслик керак, чунки ғўза кун санайди, унга етарли ҳарорат, саноқли қуёшли кунлар зарур, акс ҳолда у яхши пишиб етилмайди.

СоюзНИХИда ўтказилган махсус тажрибалар шуни кўрсатадики, юқори ҳосил олиш учун ғўзаларни иложи борича барвақт ягана қилиш керак. Қанча кеч қилинса, ҳосилга шунча кўп путур етади.

Республикамиз шароитида пахтадан юқори ҳосил олишнинг муҳим омилларидан яна бири суғориш режимидир. Суғориш режими қанча оптимал ҳолда ўтказилса, шунча яхши. Аввало суғориш муддатларини аниқ белгилаш муҳим аҳамиятга эга. Агар сув кечиктириб берилса, шона ва бошқа мева элементлари тўкилиб кетади, барвақт суғорилса, шохлар кўпайиб кетиб, натижада ҳосил камайиши мумкин.

«Совет Ўзбекистони» газетасида эълон қилинган ва Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети томонидан маъқулланган «Ғўзаларнинг амал олишини тезлаштирайлик!» сарлавҳали бир группа донгдор пахтакорлар мақоласида айтилганидек, **«Ёмғир, сел натижасида тупроқ қатламида ҳосил бўлган аччиқ сув ғўзанинг амал олишига ҳалал бермоқда. Шунинг учун ҳам бундай сувни тупроқ қатламига кўпроқ чўктириш мақсадида ғўзани жуда тезлик билан, ҳа, тезлик билан маромига етказиб суғориш керак».**

Чеканкани сифатли ва ўз вақтида ўтказишда гап кўп. Ўрта толали навларда 15—16, ингичка толалиларда 18—20 ҳосил шохи пайдо бўлганида чеканка қилинса бу ҳосил етилиши ва сифатига ижобий таъсир қилади. Чунки чеканка ғўза ғовлашини тўхтатади, баргларнинг деярли ҳаммаси фотосинтез жараёнида актив иштирок этишига имкон яратади. Кўсакларни озуқа моддалар билан узлуксиз ва етарли даражада таъминлайди. Чигит ва толанинг пишиб етилиши тезлашади.

Республикада 300 минг гектар пахта майдони шамол эрозиясидан катта зарар кўради. Унинг миқдори сув эрозиясидан келган зарарни ҳам қўшиб ҳисоблаганда йилига 250—300 минг тонна пахта ҳосилига тенг. Шунинг учун эрозия таъсиридан зарар кўрган ерлар унумдорлигини тиклаш ва янада ошириш учун СоюзНИХИ ва бошқа ташкилотлар томонидан бир қатор тадбирлар ишлаб чиқилган. Сув эрозияси юз берган тупроқли майдонларда асосий ҳайдов кўндалангига ўтказилиши, тупроқни ҳимоя қилувчи алмашлаб экишни қўллаш, сувни оз миқдорда найча усули билан бериш, ўғитларни ер қиялигига қараб табақалаштириб солиш, шамол эрозияси зонасида эса ихота ўрмонлари барпо этиш, уларнинг ораси 150—300 метр бўлишига эришиш, чигитни эгат тубига экиш, ниҳолларни ҳимоя қилиш учун кулис экинларни экиш каби тадбирлар шулар жумласидандир.

Булардан ташқари яна бир қанча ички ва ташқи омиллар борки, шубҳасиз, улар пахтадан юқори ҳосил олишда катта роль ўйнайди. Шунинг учун миришкор деҳқонларимиз ғўза парваришида ҳамма агротехник тадбирларга баравар риоя қилишларини истардик. Шунда «оқ олтин»имиз хирмони янада юксак бўлади.

А. ИМОМАЛИЕВ,
Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-тадқиқот институти директори, ВАСХНИЛ академиги.

ҒАЛЛА ЎРИМИ АВЖИДА

НАМАНГАН [«Совет Ўзбекистони» мухбири]. Норин райони ғаллакорлари беш йилликнинг тўртинчи йилида 6 минг тонна дон етиштириш мажбуриятини олган эдилар. Самарали меҳнат туфайли район хўжаликларида бошоқли экинлардан юқори ҳосил етиштирилиб, ўрим-йиғим ишлари бошлаб юборилди. Ғалла ўрими ипатоволиклар методи асосида тез суръатлар билан олиб борилмоқда. «Октябрь» колхози ғаллакорлари биринчи бўлиб ўримни бошладилар. Икки кунда 30 гектар майдондаги арпа ўрилди. Гектаридан ўртача 38 центнердан хирмон кўтарилди. Бу ўтган йилги кўрсаткичдан 12 центнер кўп демакдир.

Колхозда ўрим комбайнлари группа усулида икки сменада ишлатилмоқда. К. Холбоев, А. Раҳмонов сингари комбайнчилар кунлик ўрим графигини 1,5—2 ҳисса қилиб адо этмоқдалар. Сара дон пешма-пеш давлат омборларига етказиб берилаётир. Сомон прессланиб, чорва фермалари яқинига ғарамлаб қўйилмоқда. Дон тайёрлаш ва сомонни йиғиштириб олиш устидан қаттиқ назорат ўрнатилган.

Қўриқ Задарё райони ғаллазорларида ҳам комбайнлар овози баралла эшитилмоқда. Бу ердаги Ильич номли, «Наманган», «Украина», «Гулбоғ» совхозларининг далаларида ҳар гектар ердан пландагидан 10—12 центнер кўп, ўртача 30—32 центнердан дон ва сомон йиғиштириб олинаётир. Район хўжаликларида ҳар бир комбайнчининг иш графиги белгилаб чиқилган ва уларга етарли шарт-шароитлар яратиб берилган.

Областнинг Поп, Учқўрғон, Наманган ва Янгиқўрғон районлари хўжаликларида ҳам ғалла ўрими кун сайин қизғин тус олаётир.

Т. НАЗИРОВ.

КОНВЕРТЛАРНИ ОЧГАНДА

ИШЧИ ВА ҚИШЛОҚ МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ҲЕЧ КИМ, ҲЕЧ НАРСА УНУТИЛМАЙДИ

МАНГУЛИК

1926 йилда Ғиждувон ва Қизилтепа атрофидаги қишлоқларда босмачилар қутурган итдай изғиб юрарди. Қизилтепадаги Ғамхўр қишлоғида Рўзи қўрбоши тўдаси жойлашиб олган. Қишлоқ аҳли босмачилар исканжасида эди.

Район давлат сиёсий бошқармаси бошлиғи Петр Гусев янги операция планини ишлаб чиқди. Унга комсомол ячейкаси аъзолари Ғайбулла Авезов, Узоқ Йўлдошев, Нуриддин Азизовлар ёрдам беришди. Олишув тонгга қадар давом этди. Фақат комсомоллар жасорати босмачиларни таслим бўлишга мажбур этди. Ғалаба дея рус фарзанди Петр жонини фидо қилди. У биринчи бўлиб душманлар яшириниб ётган пистирмага ҳужум қилди. У ирғитган гранатадан саросимага тушиб қолган босмачилар қуролларини ташладилар.

Комсомол ячейкаси ва ГПУ аъзолари қўрқмас, 23 ёшли рус йигити жасадини Ғиждувонга дафн этишади.

У Ғиждувон ГПУсига атиги бир йил раҳбарлик қилган бўлса-да, аммо кишилар қалбига эзгулик уруғини сочиб кетди.

Ғиждувон истироҳат боғида бахтимиз учун курашган Петр Гусевнинг қабри бор. Унда «Петр Гусев. 1903—1926 йиллар» деган ёзув битилган. Ўқувчилар бу ерда қасамёд қилиб, пионерликка ўтишади.

— Боғнинг ичида Петр Гусев номли хиёбон барпо этиш ниятимиз бор, — дейди район партия комитети ташкилий ишлар бўлими мудири М. Маҳмудов.

В. ЮСУПОВ,
Бухоро шаҳри.

ПЕНСИОНЕРЛАР ҲАЁТИДАН

ТАБАРРУК ЁШЛИЛАР

Олтинкўл районидаги Калинин номли колхозда яшовчи Розия ая Ортиқова бу йил ўзининг 103 баҳорини қаршиламоқда. Унинг босиб ўтган йўли ҳавас қилса арзигулик. Узоқ йиллар колхоз ишлаб чиқаришини ривожлантириш, айниқса, пахтачиликни юксалтиришда ҳалол ва самарали меҳнат қилди. Онахон катта Фарғона канали қурилишида ҳам иштирок этган.

Табаррук ёшдаги Р. Ортиқованинг уч ўғли, ўн етти невара ва 18 чеваараси бор. Катта ўғли Ғ. Маматхўжаев 73 ёшда. Пенсионер бўлишига қарамай, у ҳамон колхозда ишламоқда. Ғуломжон ва Фозилжонлар ҳам ҳалол меҳнатлари билан колхозда ҳурмат топмоқдалар. Розия ая ҳали тетик ва бардам, ўзининг ва фарзандлари тақдиридан беҳад мамнун.

М. АБДУЛЛАЕВ,
Олтинкўл райони.

ПЛАНЕТАМИЗДА

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

✦ ШАҲАР ЮБИЛЕЙИ

ПРАГА. Соколовск қўнғир кўмир ҳавзасининг маркази— Соколов шаҳри барпо этилганига 700 йил тўлди. Шаҳарнинг қадимги солномасида аввало маҳаллий зодагонлар ва феодалларнинг қилмишлари билан боғлиқ кўпгина воқеалар қайд этилган. 1948 йилда шаҳарда ҳаммаси бўлиб 8 минг аҳоли яшар эди. Энди Соколов — район маркази бўлиб қолди. Ўттиз минг аҳолининг ўртача ёши 30 дан кам.

Шахтёрлар шаҳри мамлакатнинг катта маданий марказига айланди. Бу ерда ҳар йили халқаро сиёсий қўшиқлар фестивали ўтказилмоқда.

✦ УЛКАН ХИМИЯ СУРЪАТЛАРИ

БУДАПЕШТ. Ленинварош шаҳридаги Тисай химия комбинатида Венгрия беш йиллигининг энг катта химия объектларидан бири — полипропилен ишлаб чиқарувчи янги завод ишга тушди. Корхона ҳар йили халқ хўжалигига 40 минг тоннадан кўп маҳсулот беради. У икки қардош социалистик мамлакат — Совет Иттифоқи билан Венгрия кимёгарлари ўртасидаги ҳамкорлик асосида қурилган.

Венгриянинг улкан химия саноати йил сайин тез суръатлар билан ривожланмоқда. Кейинги йилларда Боршод химия комбинатида поливинилхлорид ишлаб чиқарувчи завод сингари бир қанча катта корхоналар ишга туширилди. Комбинат келгуси йилнинг ўзидаёқ 150 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқаради. Химия саноати мамлакат халқ хўжалигининг энг тез ривожланаётган тармоқларидан бирига айланган.

✦ ДЕФАНИНГ 500 ФИЛЬМИ

БЕРЛИН. ГДР бадиий фильмлар студияси — ДЕФАнинг павильонлари ва суратга олиш майдонлари Баденсберг деган ўрмонзорга жойлаштирилди.

Студиянинг бош директори Ганс-Дитер Мэденинг айтишича, бу йил ДЕФА ходимлари фаолиятида энг асосий масала — республика ташкил топганлигининг 30 йиллигига тайёргарлик масаласидир.

ГДР кино усталари замондош образини яратиш мавзуига жуда катта эътибор бермоқдалар. Яқинда республиканинг ҳозирги ишчилар синфи ҳаётига бағишланган янги фильм экранга чиқарилади. Ёшларга бағишланган картиналар ҳам ғоят қизиқиб кутиб олинмоқда.

Ўтган йиллар мобайнида ДЕФА студияси 500 фильм яратди.

✦ СЪЕЗДГА ТАЙЁРГАРЛИК

ГАВАНА. Куба хотин-қизлари ўзларининг навбатдаги съездига фаол тайёрланмоқдалар. Съезд келгуси йил март ойида ўтказилади ва у мамлакатнинг ҳаётида муҳим сиёсий воқеа бўлади. Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, Куба хотин-қизлар федерациясининг раиси Вильма Эспин матбуот конференциясида ана шундай деди.

Республиканинг сиёсий, иқтисодий ва ижтимоий ҳаётида хотин-қизларни актив қатнаштириш, уларнинг мафкуравий савиясини ошириш масалалари, деб таъкидлади В. Эспин, съезд ишида асосий мавзу бўлади. Ҳозирги вақтда федерациянинг барча қуйи ташкилотларида, деди у, йиғилишлар ва конференциялар ўтказилмоқда. Уларда бўлажак анжуманнинг кун тартибига киритилган масалалар муҳокама қилинмоқда, делегатлар сайланмоқда. [ТАСС].

ТЕЛЕТАЙП ЛЕНТАСИДАН

⊙ СОФИЯ. Болгария деҳқонлар халқ иттифоқининг таниқли раҳбари А. Стамболийский туғилган кунининг 100 йиллигига бағишланган халқаро илмий конференция ўз ишини тамомлади. Жаҳоннинг 26 мамлакатидан, шу жумладан, Совет Иттифоқидан келган олимлар икки кун давомида партиянинг ғоявий-сиёсий жиҳатдан тикланиши ва ривожланишига доир масалаларни, шунингдек, Улуғ Октябрь социалистик революциясининг жаҳондаги энг кекса демократик аграр партиялардан бири бўлмиш Болгария деҳқонлар халқ иттифоқига кўрсатган таъсирига тааллуқли масалаларни муҳокама қилдилар.

⊙ ВЬЕНТЬЯН. Бу ерда Лаос Халқ Демократик Республикаси президенти Суфанувонг раислигида республика Олий халқ мажлиси доимий комитети ва ҳукуматининг қўшма мажлиси бўлди. Бу мажлисда Лаос Халқ революцион партияси сиёсий бюросининг аъзолари қатнашдилар. Мажлисда халқаро аҳвол ва мамлакатнинг ички сиёсий вазияти таҳлил қилинди.

⊙ ТЕҲРОН. Ҳозирги вақтда Эрон ҳар куни жаҳоннинг 19 мамлакатига 3 миллион 200 минг баррель нефть экспорт қилмоқда, деди Эрон миллий нефть компаниясининг тақсимловчи директори Нозиҳ Теҳрон радиоси орқали сўзлаган нутқида. Эрон нефтини импорт қилувчи барча мамлакатлар зиммасига бу нефтни Исроил билан Жанубий Африка Республикасига сотмаслик мажбурияти юкланди, деб таъкидлади у. [ТАСС].

ҲАМКОРЛИКНИНГ ЁРҚИН НАМУНАСИ

Совет — Ҳиндистон дўстлиги ижтимоий-иқтисодий системалари турлича бўлган мамлакатлар ўртасида тенглик, ўзаро ҳурмат, бир-бирининг ички ишларига аралашмаслик принципларига асосланган тақдирда муносабатларни амалий ривожлантириш мумкинлигини кўрсатувчи ёрқин намунадир. Шу кунларда маҳаллий газеталар саҳифаларида СССР билан Ҳиндистон ўртасидаги ҳамкорлик тўғрисида эълон қилинаётган материалларда шундай дейилмоқда.

Совет Иттифоқи билан ҳамкорлик Ҳиндистонга иқтисодий мустақилликка эришиш йўлидан олға бориш учун, жаҳондаги ўнта етакчи саноат давлати қаторига кириш учун ёрдам берди. Чорак асрдан сал камроқ вақт ичида, деб ёзади «Ҳинду». газетаси, СССРнинг ёрдами билан Ҳиндистонда саноат ва қишлоқ хўжалигининг 70 дан ортиқ катта объектлари қурилди ёки қуриб битказилмоқда. Пўлатнинг қарийб 35 процентини, металлургия асбоб-ускуналарининг 80 процентини, қазиб чиқарилаётган нефтнинг ярмидан кўпини ва қайта ишланаётган нефтнинг учдан бир қисмини шу корхоналар етказиб бермоқда. СССРнинг ёрдами билан барпо этилган механизациялашган йирик фермалар турли қишлоқ хўжалик экинларини етиштиришга, маҳсулдор чорвачиликни ривожлантиришга ихтисослашмоқда. СССР Ҳиндистонга ҳар хил машина-ускуна, химиявий ўғит етказиб бермоқда.

«Ҳиндустан таймс» газетасининг таъкидлаб ўтишича, Совет Иттифоқи ташқи савдода Ҳиндистоннинг энг катта шериги бўлиб қолди. Иккала мамлакатнинг савдо обороти кейинги 25 йил ичида 17,5 миллион рупиядан 10,9 миллиард рупияга етди. Ҳиндистон СССРга ўзининг анъанавий товарлари, чунончи: чой, кофе, чарм, жут, зираворгина эмас, шу билан бирга саноат маҳсулоти ҳам етказиб бермоқда.

Иқтисодий, савдо ва илмий-техника ҳамкорлиги юзасидан шу йил март ойида имзоланган узоқ муддатли программа иккала мамлакат ўртасида ҳар томонлама алоқаларни кенгайтиришни ва мустаҳкамлашни назарда тутган муҳим ҳужжат бўлиб қолди.

Ҳиндистон СССРнинг ёрдами билан фан ва техника соҳасида ҳам кўзга кўринарли ютуқларга эришди. Ҳиндистон экономикасининг турли соҳаларида ва СССРнинг ёрдами билан қурилаётган корхоналарда Совет Иттифоқида таълим олган юз мингга яқин мутахассис ишламоқда. СССР территориясидан совет учирувчи ракетаси ёрдамида Ҳиндистоннинг «Ариабата» ва «Бхаскара» ер сунъий йўлдошлари учирилиши шу ҳамкорликнинг самарадорлигини кўрсатувчи яққол далилдир.

Матбуот СССР билан ҳамкорликнинг яна бир муҳим хусусиятини уқтириб ўтмоқда. Бу ҳамкорлик Ҳиндистон олдида турган катта ижтимоий проблемаларни ҳал этишга ёрдам бермоқда. Ишлаб чиқарувчи кучларни мамлакат территориясида бир текис тақсимлаш, кам ривожланган районларни ўзлаштириш, аҳолини иш билан таъминлаш, ишсизликни камайтириш вазифалари шулар жумласидандир.

(ТАСС).

Денгизчилар Совет Иттифоқи ва қардош социалистик мамлакатлар гаванлари ўртасида ўтказилган кема қатнови «кўприкларини» дўстлик трассалари деб аташади. Ленинград денгиз савдо порти ҳақли равишда социалистик ҳамдўстликнинг шимолий денгиз дарвозаси ҳисобланади. СУРАТДА: «Ҳайкалтарош Вучетич» кемасига Вьетнам учун мўлжалланган автомобиллар юкланмоқда.
М. Блохин фотоси.
ТАСС фотохроникаси.

ТАРИХИЙ САНА

Триполи, 11 июнь. **(ТАСС).** Ливия жамаҳириясининг шаҳар ва қишлоқлари байрам либосида. Унинг халқи тарихий санани — эвакуация кунини тантанали нишонлашга тайёрланмоқда. Бундан тўққиз йил муқаддам — 1970 йил 11 июнда Африканинг шу районида ва Яқин Шарқда Американинг энг катта Уилус-Филд ҳарбий-ҳаво базаси абадий тугатилган эди.

Шундан бир неча ой илгари Англиянинг Тобрукдаги ҳарбий денгиз базаси кўчириб юборилди.

Ливия территориясида ажнабий ҳарбий базаларнинг тугатилиши 1969 йил сентябрь ойида тескаричи монархия тузуми ағдариб ташланганлиги натижасида ҳокимиятни ўз қўлига олган ёш революцион режимнинг биринчи катта ғалабаси бўлди.

Эндиликда Ливия блокларга қўшилмаслик ҳаракатида актив роль ўйнамоқда, империализмга, сионизм ва реакцияга қарши, Африка қитъасида янги мустамлакачилик ва ирқчилик зўравонлигига қарши изчиллик билан курашмоқда. Ливия Исроил агрессияси оқибатларини тугатишда араб мамлакатларининг ҳаракат бирлиги учун курашмоқда, АҚШ ҳомийлигида Миср билан Исроил ўртасида араб халқларининг манфаатларига хилоф равишда тузилган сепарат шартномаларни кескин қораламоқда.

Ливиянинг социалистик мамлакатлар билан ва биринчи навбатда Ливия халқига ўзининг миллий мустақиллигини ривожлантириш ва мустаҳкамлашда қардошларча ёрдам бераётган Совет Иттифоқи билан ҳамкорлиги Ливия давлатининг ўз олдига қўйилган жиддий вазифаларни муваффақиятли бажаришига кўп жиҳатдан имкон бермоқда.

ЯНГИ ШАРТНОМАНИ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАМОҚДАЛАР

НЬЮ-ЙОРК. Қўшма Штатларнинг нуфузли сиёсат ва жамоат доиралари вакиллари стратегик ҳужум қуролларини чеклаш тўғрисидаги Совет — Америка янги шартномасини имзолаш ва ратификация қилиш кераклигини айтмоқдалар.

Қишлоқ хўжалиги министри Р. Берглэнд Чикагода халқаро ишлар кенгашида сўзлаган нутқида СҚЧ-2 шартномасининг катта аҳамиятини уқтириб ўтди. Узоқ муддатли истиқболда янги шартнома АҚШга ҳозир қуролланишга сарфланаётган миллиард-миллиард долларни бўшатиб бериш имкониятини яратади, деб таъкидлади министр. «Мен шунга аминманки, — деди у, — СҚЧ шартномаси СССР билан АҚШ ўртасидаги муносабатларни ривожлантириш ва яхшилаш йўлида бундан буёнги қадамлар учун қулай асос яратади». (ТАСС).

НИКАРАГУАДАГИ АҲВОЛ

САН-ХОСЕ. Никарагуадан олинган хабарларга қараганда, бу мамлакат ватанпарварларининг Сомоса диктаторлик режимига қарши кураши тобора кўпроқ шиддатли тус олмоқда. Қўзғолончиларнинг тахминан йигирмата колоннаси ҳар тарафдан Манагуага яқинлашиб келмоқда, Никарагуа пойтахти атрофидаги халқанни тобора торайтирмоқда. Пойтахт атрофларида шиддатли жанговар ҳаракатлар бўлиб ўтди. Ватанпарварлар радиостанциясининг хабар қилишича, Сандино номидаги миллий озодлик фронти маҳаллий аҳолининг ва қўзғолон кўтарган халқ тарафига ўтган ҳарбий хизматчиларнинг актив кўмаги билан бир қанча йирик аҳоли пунктларини назорат қилиб турибди. Чет эл мухбирлари режим ташқи ишлар министри С. Кинтананинг «аҳвол жуда мураккаб», деган сўзларини эслатмоқдалар.

(ТАСС).

СОВЕТ АВТОМОБИЛЛАРИ БОЛИВИЯДА

ЛА-ПАС. Сукре шаҳридаги такси эгалари кооперативлари сотиб олган «Волга-ГАЗ-24» маркали совет енгил автомобилларининг дастлабки туркуми Боливияга келтирилди.

Перунинг Тинч океан соҳилидаги Матарани портидан баландлиги 5000 метрдан ошадиган тоғ довонлари орқали салкам 1000 километр йўлни автомобиллар ҳеч нуқсонсиз босиб ўтди. Боливия мутахассислари совет машиналарининг техникавий хусусиятлари, уларнинг жуда яхши йўл юриши, ишлатишдаги пухталиги ва қулайлиги тўғрисида мамнуният билан гапирдилар. (ТАСС).

КОФЕЗОРЛАР ШИКАСТЛАНДИ

БРАЗИЛИА. Дунёда энг кўп кофе етиштириб берадиган мамлакат — Бразилия шу маҳсулотини экспорт қилишни вақтинча тўхтатиб қўйди. Бразилия кофе институтининг хабар қилишича, мамлакатнинг жанубий штатларида яқинда экинларни совуқ урганлиги сабабли шу чора кўрилди. Дастлабки маълумотларга қараганда, Парана, Сан-Паулу ва Минас-Жерайс штатларида кофезорларнинг 25 проценти шикастланган.

(ТАСС).

МЕҲНАТКАШЛАРНИНГ ТАЛАБЛАРИ

ГАВАНА. (ТАСС). Чили мис руда конларининг ўттиз минг ишчиси Пиночет хунтасидан иш ҳақини дарҳол оширишни, тирикчилик кимматн ўсишига барҳам беришни, меҳнат шароитлари яхшиланишини талаб қилмоқдалар.

Бу талаблар мис руда саноати ишчиларининг яқинда Чилидаги Антофагаста шаҳрида бўлиб ўтган миллий съездида таърифлаб берилди ва маъқулланди. Сўзга чиққан нотиқлар хунтанинг иқтисодий сиёсатини кескин қораладилар, бу сиёсат меҳнаткашларни очликка, қашшоқликка ва ишсизликка маҳкум этаётганини таъкидладилар.

АХБОРОТ

ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН АССР

ТАШАББУСГА КЕНГ ЙЎЛ

Нукус шаҳридаги «СССР 50 йиллиги» ремонт заводининг механика цехи ишчилари барча резервларни ишга солиб, юксак меҳнат унумдорлигига эришаётирлар. Шу сабабдан ҳам улар шу кунларда ўнинчи беш йиллик тўрт йили план-топшириқларини бажариш арафасида турибдилар. Шунингдек коллектив 1200 киловатт соат энергия, 2,5 тонна металлни тежашга эришди.

ХОНАДОНЛАР ГАЗЛАШТИРИЛМОҚДА

Унинчи беш йилликнинг ўтган уч йилида автоном республикадаги 3053 хонадонга табиий газ ўтказилиб, 2000 хонадон балон газлари билан таъминланган эди. Газлаштириш бўйича белгиланган план ва топшириқлар 112—125 процент бажарилди.

473 километрлик газ тармоқларидан ҳозир 103 минг 266 хонадон баҳраманд бўлмоқда. Газ тармоқларида 135 газ тақсимлаш пунктлари газ етказиб бермоқда. 1979 йилда «Шуманай», Гагарин номли, Свердлов номли, «Хатеп» совхозлари, Хўжайли районидаги «Коммунизм», Охунбобоев номли, «Ленин байроғи» ва бошқа қатор колхозларга табиий газ ўтказилади.

Тўрткўл, Беруний, Элликқалъа районларини ҳам газлаштириш бўйича қатор ишлар қилинмоқда. 6-механизациялаштирилган кўчма колонна коллективи 105 километр масофадаги Сазакин-Тўрткўл газ трассаси қурилишини илдам олиб бормоқдалар.

ҲАМЗА ЮБИЛЕЙИГА

Ҳамза Ҳакимзода Ниёзий туғилганига 90 йил тўлиши муносабати билан автоном республикада шоирнинг юбилейига тайёргарлик ишлари қизитиб юборилди. Клубларда, маданият саройларида улуғ шоирнинг ҳаёти, ижодий фаолиятига бағишланиб китоб, фото кўргазмалар ташкил қилинди. Ҳ. Ҳ. Ниёзийнинг асарлари бўйича адабий конференциялар, суҳбатлар, савол-жавоб кечалари ўтказилмоқда.

Ҳ. Ҳ. Ниёзий ташкил қилган ва ишлаган Хўжайли шаҳридаги Болалар уйида Ҳамзанинг ҳаёти ва ижодига бағишланган кўргазма ташкил қилинган.

Р. ЕШИМБЕТОВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

СПОРТ

ЕНГИЛ АТЛЕТИКА:

СТУДЕНТНИНГ ЮТУҒИ

Қора денгиз бўйидаги оромгоҳ шаҳар — Сочининг марказий стадиони икки кун мобайнида гавжумлашиб турди. Бу ерга жаҳоннинг 20 мамлакатидан спортчи тўпланди. Жами 800 ўғил-қиз ўз маҳоратини намойиш қилди. Яна бир ойдан кейин Москвада байроғи ҳилпирайдиган СССР халқлари VII Спартакиадасига қизғин ҳозирлик кўраётган мамлакатимиз спортчилари мазкур мусобақада юқори натижа кўрсатишга ҳаракат қилдилар. Мусобақада иштирок этган республикамиз вакиллари ҳам совет енгил атлетикачилари ютуғига муносиб ҳисса қўшдилар. Жумладан, тошкентлик студент Пётр Воробьёв 100 метрга югуришда муваффақият қозонди. У 10,45 секунд вақт сарфлаб, маррада биринчи бўлди.

ФУТБОЛ:

БИР ХИЛ ҲИСОБДА

Мамлакат кубоги — биллур соврин учун кураш ҳамма вақт қизғин ўтади. Совриндорлик баҳсининг ярим финал учрашувлари ҳам мухлисларда яхши таассурот қолдирди. Москвада ЦСКА футболчилари билан тбилисилик динамочилар куч синашдилар. Ўйинда динамочи Чевадзенинг ўз дарвозасига тўп киритиб қўйиши ва унинг командадоши Гуцаевнинг 11 метрлик жарима тўпини нишонга ололмаганлигига қарамай, грузин футболчилари устун келишди. Динамочиларга ғалаба келтирган тўпларни Дараселия билан Кипианилар киритдилар. Учрашув 2:1 ҳисобида тугади. «Карпат» ҳамда москвалик динамочилар ўртасидаги иккинчи ярим финал учрашувида пойтахтликлар ғалаба қилишди. Бу ўйинда ҳам 2:1 ҳисоби қайд қилинди. Шундай қилиб, 11 августда ҳал қилувчи учрашувда тбилисилик ва москвалик динамочилар майдонга тушадиган бўлдилар.

Иккинчи лига командалари ўртасида 15-тур ўйинлари бўлиб ўтди. Бешинчи зонада пешқадамлик қилаётган республикамиз командалари бу сафар ҳам ўз мавқеларини мустаҳкамлаб олишди. «Янгиер» — «Каршистрой» ва «Шаҳрихончи» — «Химик» командалари учрашуви бир хил ҳисоб — 5:0 билан тугади. Шундай қилиб, «Янгиер» ва «Шаҳрихончи» командалари ҳисобидаги очколар 22 тадан бўлди. Жиззахнинг «Бўстон» ва самарқандлик динамочилар 21 тадан очко билан учинчи ва тўртинчи ўринларни эгаллаб турибдилар.

БЕЛЛАШУВЛАР, ТЎПЛАР, ОЧКОЛАР

⊙ **ЧИМ ХОККЕЙ.** Олий лига эркаклар командалари ўртасида навбатдаги тур ўйинлари бўлди. «Андижанец» хоккейчилари Новосибирскда «Сибсельмаш» коллективи меҳмони бўлишди. Бу ўйинда меҳмонлар имкониятни (1:0) бой беришди. Республикамиз хоккейчилари ҳозир 11 ўйинда 14 очко тўплаб, иккинчи ўринни эгаллаб турибдилар.

⊙ **ШАШКА.** Тошкентда халқаро шашка бўйича Ўзбекистон чемпионати мусобақалари давом этмоқда. 7 имкониятдан 6 тадан очко тўплаган тошкентлик С. Давидов билан В. Дерկачлар пешқадамлик қилмоқдалар.

1979 ЙИЛ—ХАЛҚАРО БОЛАЛАР ЙИЛИ

ХОРАЗМ области. Туямўйин гидроқурувчилари шаҳри — Дружбада 5 мингдан ортиқ ёш граждан яшайди. Шаҳарда эркатойлар учун 6 та боғча ва ясли, 2 та ўрта мактаб қуриб берилган. Музика ва спорт мактаби очилди. «Болалар дунёси» магазини ишга туширилди. Ҳовуз сузиш бассейни, спорт майдонлари, даволаш ва соғломлаштириш муассасалари болалар хизматида. Суратда: шаҳар музика мактаби хореография бўлимининг биринчи синф ўқувчиси Саломат Сафарова машқ қилмоқда.

ЖИЗЗАХ области. Дўстлик районидаги Ленин номли совхозда ёшларга яхши ғамхўрлик қилинмоқда. Совхозда қурилган «Буратино» боғча-яслисида 200 га яқин ўғил-қиз тарбияланмоқда. Иккита мактабда 1,5 минг бола ўқийди. Маданият саройида эса улар учун турли кинофильмлар намойиш қилинаётир. Совхоздаги бешта кутубхонада болалар бўлимлари ташкил қилинган. Суратда: «Буратино» боғча-яслисида тарбияланаётган болалар.

К. Отаев ва А. Горокрик фотолари.

(ЎзТАГ фотохроникаси).

СОВЕТ ТУРМУШ ТАРЗИ

РАҲМАТ СИЗГА, ОНАЖОН

Сочлари қиров қўнгандай оппоқ, бошига оқ шоҳи рўмол ўраб, кўзингизга оналик хаёли, меҳр вужуди билан термулиб турган бу кекса аёл суратига қараб узоқ ўйга чўмасиз. Ҳақиқатан 28 нуридийдани тарбиялаб, вояга етказган онанинг уй тўридаги суратидан фарзандларнинг нигоҳи узилмас. Баҳри ая билан бошига кўк дўппи, эгнига кенг ёқали қора пальто кийиб суратга тушган думалоқ юзли, мош-гурунч соқолли — Турдиохун акани эслашади.

Ҳа, юз тузилиши, гап оҳанги бир-бирига сира ўхшамайдиган бу кишилар болалик чоғлариданоқ бир-бирлари билан туғишган ака-укадай, опа-сингилдай аҳил, иноқ бўлиб кетишганди. Баҳри ая билан Турдиохун ака урушнинг оғир кунларида етим-есир, бошпанасиз қолган болаларни паноҳига олиб, фарзанд қилиб, ота-она тарбиясини беришган эди. Уларнинг ҳозир эл ҳавас қилса қилгудай, ҳар қандай иззат-ҳурматга лойиқ кишилар бўлиб етишгани Баҳрихон ая билан Турдиохун аканинг оналик ва оталик меҳри натижаси эмасми?

... Бу оиланинг тарихи жуда узоқ.

Етимлик, ёлғизликни ўз бошидан кечиргангина билади. Дунёга келиши билан ота-онаси баравар вафот этган Баҳрихон тўққиз ёшга тўлмасиданоқ ўзига ота ўрнига ота, она ўрнига оналик қилган бувисидан ҳам ажраб қолди. Унинг эндиги умри ўзгаларнинг остонасида ширин сўз ва синиқ нонга зор бўлиб ўтадиган бўлиб қолди. Кунлар, йиллар ана шу зайлда ўтаверди. Ёш қизча ўн уч ёшга тўлганида маҳалла оқсоқоллари уни ўзи сингари бир камбағал етим йигитга турмушга беришди. Энди икки етим бир бўлиб рўзғорни тебратишар, эри эрта-ю, кеч бойларнинг ерида кетмон чопиб, экин экса, Баҳрихон ичкарида бойвучча хотинларга оқсочлик қиларди. Шу тариқа турмуш ўтаверди. Баҳрихон бирин-кетин тўрт фарзанд кўриб, тўртовини ҳам ерга қўйди. Бешинчи фарзанди Алиохун дунёга келганида умр йўлдоши вафот этди. Ўшанда у энди ўн еттига чиққанди.

Шундан сўнг бир ёғи ёлғизлик, бир ёғи эса ўзининг етимлиги, тирикчилик оғирлигидан қийналган Баҳрихон Алиохунни бағрига босиб Шарқий Туркистондан Тошкентга келди. Бу ерда рус темирйўлчисининг уйидан паноҳ топди. Ўзбек, уйғур, татар, рус миллатлари фарзандлари унинг ёлғизлигини билдиришмай, ҳолидан хабар олиб туришди.

Кўп ўтмай Тошкентда ҳам Совет ҳокимияти ўрнатилиб, бева-бечоралар, етим-есирларнинг бошига бахт қуши қўнди. Эзилган халқ умрида илк марта эркин нафас ола бошлади. Кўплар қатори Баҳрихоннинг тақдирида ҳам қуёш кулди. Қўни-қўшниларнинг маслаҳати билан у Тошкент темир йўли ошхонасида ошпаз бўлиб ишлаётган Турдиохун деган болажон бир кишига турмушга чиқди. Турдиохун ака маҳалладагилар айтганчалик ҳақиқатан болажон, болапарвар, қалби мурувватга тўла одам экан. У Алиохунга ҳақиқий оталик қилди, унинг етимлигини билдирмади.

Турдиохун ака Аширхўжаевни яхши фазилатлари, айниқса, болажонлиги учун кўп кишилар ҳурмат қилишарди. У синглисининг бевақт вафотидан сўнг етим бўлиб қолган жиянлари — Илфатхон ва Гулсумларни ҳам ўз тарбиясига олди.

Ўша йиллар жуда оғир, мамлакат эндигина оёққа тураётган пайт эди. Кўчакўйда тўда-тўда бўлиб юрган жулдур кийимдаги қаровсиз сағир болаларни кўриб Турдиохун аканинг юрак-бағри эзилиб кетарди. Рўзғор оғир, болалари «дадамиз нон олиб келадилар» деб ухламай эшик пойлайдиган вақт бўлишига қарамай, у кунларнинг бирида уйга жулдур матога ўралган бир тугунчадай нарсани кўтариб кириб келди.

— Вой, бу нима дадаси? — қўрқиб кетди Баҳрихон эрининг бағрига босиб турган «тугун»ини кўриб.

— Гўдак, кимдандир етим қолибди хотин. Муюлишдан топиб олдим, — Турдиохун ака қўлидаги «тугун»ни авайлаб хотинига тутқазаркан деди. Баҳрихон гўдакни кўрпачага оҳиста қўйди-да, «тугун» қатларини еча бошлади. Қиз бола экан.

— Қайси бир бахти қаро аёлнинг қизи бўлдийкин, балки ота-онасиз қолгандир, — Баҳрихон куйинчаклик билан гўдакнинг йўргагини ўзгартира бошлади. — Майли нима бўлганда ҳам олиб қоламан, бизга қиз бўлади.

1923 йилнинг кеч кузида Баҳрихон ҳам уйга кўчадан ота-онасиз қолган чақалоқни олиб келди. Эр-хотин болага Тўхтамурод деб ном қўйишди.

Ана шу тарзда Турдиохун ака ва Баҳрихон аянинг оила аъзолари кўпайиб бораверди. Улар турли сабаблар билан кўчада қолган етим-есир болаларни ўзларига фарзанд қилиб олаверишди. Турсун, Тўхтахон, Ўлмасхон ва олти ёшли рус қизи Кумурушка Александрова ҳам шу йўл билан Баҳрихон ая хонадонига келиб туғишган ота-она, ака-укаларини топиб олгандай бўлишди.

— Сен Кумурушка эмас, Қумриҳонсан, қизим, — деб рус қизини ўзининг фарзандидек бағрига босди Баҳрихон ая қизчага янги кийимбош кийдираётганида. Қиз уйга ота-онаси ўлиб ҳеч кими қолмаганлигини, якка-ёлғиз тоғасини ҳам йўқотиб қўйганлигини юм-юм йиғлаб гапириб берганди.

— Йиғлама, қизим, йиғлама. Мен сени ўз қизимдай яхши кўриб қолдим, — Баҳрихон ая уни оналик меҳри билан бағрига босиб овутди.

Йиллар ўтаверди. Баҳрихон ая ўз қанотига олган ўғил-қизлар сони ўнтадан ошиб кетди. Уларнинг ҳаммасини баравар кўриб, севиб, ардоқлаб, улар кўнглига қараб иш тутган ота-она болаларнинг етимлигини сира билдиришмас, қўлларида борини ана шу фарзандларига раво кўришарди. Ўзлари емай, киймай, ҳаммасини болаларига аташарди. Болалар Аширхўжаевлар уйида эркин, ғам-ташвиш нималигини билмай вояга етишди. Энди оила бошлиқлари олдида бўйи етган қизларини узатиб, ўғилларини уйлантириш сингари орзу-умидли ташвишлар турарди. Аммо кутилмаганда бошланган уруш эл қатори бу оиланинг ҳам осойишта турмушини бузди.

Мамлакат бошига ташвиш тушганида Баҳрихон ая билан Турдиохун акалар бир чеккада қараб ўтиришмади. Фронтга отланган кишилар ўрнида ҳар бири икки-уч кишининг меҳнатини қилишди. Уларнинг катта оиласи яна ўсиб, янги-янги фарзандлари кўпайиб бораверди. Фронт орқасидан Тошкентга келтирилган болалардан Мая Хромова (Рўзигул), Валя Дубровина (Хадича), Валя (Гавҳар) ва Ҳожимуродлар шу тариқа Аширхўжаевларнинг фарзандлари бўлиб қолишди. Улар бу саховатли олижаноб кишилар бағрида тарбияланиб, вояга етишди. 1943 йилда Турдиохун ака хасталаниб вафот этганидан кейин оила бошлиғи бўлиб қолган тўнғич фарзанд — Алиохун ота ўрнини босиб уларга туғишган акалик қилди.

Муштипар она 1960 йилда 76 ёшида вафот этди. У урушдан кейин ҳам ота-онасиз қолган қанчадан-қанча гўдакларни ўз тарбиясига олиб асраган, фарзандлари энди ўттиз нафарга яқинлашиб қолганди. Уларга ҳақиқий оналик қилган Баҳрихон ая болалари қалбига сўнмас меҳр ёлқинини солиб кетди. Она атрофида бирлашиб ака-ука, опа-сингил бўлиб қолган ўғил ва қизлар унинг хотирасини ҳали ҳам беҳад меҳр-муҳаббат билан сақлаб келишмоқда.

... Турдиохун ака билан Баҳрихон ая асраб олган болалар ҳозир турли касб кишилари бўлиб вояга етишган. Алиохун ака 65 ёшда. У Тошкент шаҳридаги Тошхўжаев кўчасида оиласи билан тинч-тотув яшамоқда. Унинг ўн фарзанди бор. Алиохун аканинг ён қўшниси — укаси Ҳожимурод ҳам беш боланинг отаси. Тўхтамурод, Илфатхон, Ўлмасхон, Тўхтахон, Турсун, Рўза, Гавҳар, Муҳаммад, Гулсара, Зуҳра, Хадичалар ҳам оила бошлиқларидир. Улар ҳозир республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқларида яшаб меҳнат қилишяпти. Гулнора уч фарзанднинг онаси, у ҳозир умр йўлдоши билан Озарбайжонда яшайди. Моҳира — Наманганда, Бекмирза — Андижонда оила қуришган. Урушдан сўнг ота-оналари топилган Йўлдош, Ёқуб, Александр ва Андрейлар ҳам Турдиохун ака ва Баҳрихон аяларни бир умр унутишмайди. Улардан Алиохун акага тез-тез хат-хабарлар келиб туради.

...Ҳозир она сурати қаршисида таъзим этиб «Раҳмат сизга, онажон, сиз туфайли, сизнинг меҳр қўрингиз билан уринмай-суринмай вояга етдик, бахтимизни тополдик» деб ўз тақдирларидан қувонаётган кишилар Аширхўжаевлар хонадонида тарбияланган ўғил-қизлар эди.

Яҳё ТОИРОВ.

ҲАЙВОНОТ ОЛАМИДА

АЖРАЛМАС ДЎСТЛАР

Уни эркалаб Янисча дейишади. У энди бир ярим ёшга чиққан бўлса-да, вазни ярим тоннадан ошади. Бегемот Янис — Термиз ҳайвонот боғига янги келтирилган энг ёш ҳайвонлардан биридир. У Ригада туғилган, ўша ердан уни Термизга келтиришди. Мамлакатимизнинг энг иссиқ жойида ўрнашган янги уйи Янисга ёқиб қолди. У ҳовузда маза қилиб чўмилиб, иссиқ ҳаво ваннаси олмоқда, суйган хўраги — ширин бўтқани емоқда.

Термиз ҳайвонот боғида 1600 ҳайвонот, парранда, 200 хилдан ошиқ судралувчилар, шу жумладан алоҳида муҳофаза қилинувчи нодир судралувчи ҳайвонлар яшамоқда. Уларнинг кўплари бу ерга қуруқликда ва сувда минглаб километр йўл босиб, жуда олис жойлардан келтирилган. Масалан, Бек деган фил Ҳиндистоннинг Ассам штатида турган, сўнгра уни денгиз орқали Ленинградга келтиришган, у ердан эса темир йўлда Термизга олиб келинган. Бир жуфт йўлбарс Голландиядан олиб келинди. Бу йўлбарслар Роттердам ҳайвонот боғида туғилганлиги учун Роттер ва Дам деган ном олдилар.

Люска лақабли айиқ Туркманистоннинг Чоржўй шаҳридаги автомобиль хўжаликларидан бирининг ҳайвонот бурчагида ўсган. Шаҳарда гастроль қилаётган цирк труппаси кичик айиқчани автомобилчиларга ҳадя этганди. Шўх Люска каталашгач, тарбияловчиларнинг энка-тинкасини чиқара бошлади ва шундан сўнг улар айиқни ҳайвонот боғига топширишга қарор қилдилар. Қафасдаги автомобиль ғилдираги Люсканинг энг суйган ўйинчоғи — унинг болалигини эслатиб туради. Цезар лақабли шер бир йил аввал Термиз ҳайвонот боғида туғилди. Ходимлардан бирининг уйида Кукла деган бир кучук билан боқилди. Ит билан шер шу қадар иноқлашиб кетишдики, уларни бирбирларидан ажратишга қаттиқ қаршилик кўрсатишарди. Эндиликда улар битта қафасда яшамоқда. Ҳайвонот боғида бундан илгари ҳам бир қафасда шер билан ит яшаган. Улар бирга 10 йилдан ошиқ яшашди. Ит ўлганидан сўнг шер ҳам бунга чидолмай ҳаётдан кўз юмди.

(ЎзТАГ).

Редактор **М. ҚОРИЕВ.**

РЕКЛАМА ва эълонлар

Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлиги
РЕСПУБЛИКА СИРТҚИ ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ТЕХНИКУМИ
1979—1980 ўқув йили учун
қуйидаги мутахассисларни ишлаб чиқаришдан
ажралмаган ҳолда тайёрлаш учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

бухгалтер, планлаштирувчи-иқтисодчи, агроном, зоотехник, техник-механик, техник-электриклар.

Техникумга ёшидан қатъи назар, тўлиқсиз ўрта ва тўлиқ ўрта маълумотли, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширган эркак ва аёллар қабул қилинади.

УҚИШ МУДДАТИ: бухгалтерлар ва иқтисодчи касби учун ўрта маълумотлилар 1 йилу 10 ой, 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар 3 йилу 9 ой ўқийдилар;

агрономия, зоотехника бўлимларида ўрта маълумотлилар 2 йилу 6 ой, 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар 4 йилу 6 ой ўқийдилар;

қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимида ўрта маълумотлилар 2 йилу 11 ой, 8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар 4 йилу 11 ой ўқийдилар.

Техникумга кирувчилар ўз мутахассисликлари бўйича қуйидаги фанлардан имтиҳон топширадилар:

8-синф ҳажмида маълумотга эга бўлганлар — она тили (диктант), МАТЕМАТИКАДАН (оғзаки).

ўрта маълумотга эга бўлиб агрономия, зоотехника, бўлимига кирувчилар — ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТДАН (иншо), ХИМИЯДАН — (оғзаки);

қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби ва планлаштириш ва электрлаштириш бўлимларига кирувчилар — ОНА ТИЛИ ВА АДАБИЁТДАН (иншо) МАТЕМАТИКА (оғзаки).

Ҳужжатлар қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби ва планлаштирувчи-иқтисодчи бўлимларига 10 августгача қабул қилинади.

Имтиҳонлар 10 июлдан 20 июлгача, 10 августдан 20 августгача ўтказилади.

Уқишга қабул қилиш 21 августдан 31 августгача.

Зоотехника, агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш ва электрлаштириш бўлимларига ҳужжатлар 2 октябрдан 30 ноябргача, кириш имтиҳонлари 1 ноябрдан 15 декабргача, ўқишга қабул қилиш 16 декабрдан 25 декабргача ўтказилади.

Танланган мутахассислик кўрсатилиб ёзилган аризаларга қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: маълумоти ҳақидаги ҳужжат (асл нусхаси), соғлиғи ҳақида справка (286-форма), меҳнат дафтарчасидан тасдиқланган кўчирма 3х4 см. катталикда 3 дона фотосурат, йўлланма.

Техникум ўқиш даврида ётоқхона билан таъминлайди.

Техникум адреси: 700128, Тошкент шаҳри — 128, Собир Раҳимов райони, Парашютная кўчаси, 17-уй, (10, 23, 27-трамвайларнинг «Алоқа политехникуми» бекати), телефон — 41-16-86.

Ўзбекистон ССР Ҳунар-техника таълими давлат комитети
182-ЎРТА ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
1979—1980 ўқув йилига
ҚУЙИДАГИ МУТАХАССИСЛИКЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Электр пайвандчи-арматурачи, монтажчи-ғишт терувчи, автомашиналарни ремонт қилувчи слесарь, темир-бетон конструкцияларини монтаж қилувчи монтажчи, бўёқчи, дурадгор, сувоқчи, электр-газ пайвандчи.

Билим юртига 15 ва ундан катта ёшдаги, 8—10 синфни битирган йигит-қизлар қабул қилинади.

УҚИШ МУДДАТИ — 1-3 ЙИЛ.

Бошқа шаҳарликлар ётоқхона билан таъминланадилар.

БИЛИМ ЮРТИНИ АЪЛО БАҲОЛАР БИЛАН БИТИРГАНЛАРГА ОЛИЙ УҚУВ ЮРТЛАРИГА КИРИБ УҚИШ УЧУН ЙЎЛЛАНМА БЕРИЛАДИ.

Уқиш даврида ўқувчилар 3 маҳал иссиқ овқат, кийим-кечак ва ишлаб чиқариш давридаги иш ҳақининг учдан бир қисми билан таъминланадилар. 10-синфни битирганлар 20 сўмдан стипендия оладилар.

УҚИШ ДАВРИ УЗЛУКСИЗ МЕҲНАТ СТАЖИГА ҚЎШИБ ҲИСОБЛАНАДИ.

Билим юртини битирганлар диплом оладилар ва «Таштракторострой» трестига ишга юбориладилар.

Билим юртига кирувчилар қуйидаги ҳужжатларни топширишлари керак: директор номига ариза, таржимаи ҳоли, паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома, медицина справкаси (286-форма), турар жойидан справка, ота-онасининг иш жойидан справка, 8 дона фотосурат.

ҲУЖЖАТЛАР ҳар куни соат 9.00 дан 17.00 гача қабул қилинади.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳар, Куйбишев райони, Багратион кўчаси, 4-уй. Телефон 62-72-73.

Ўзбекистон кўрлар жамиятининг
ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ 1-ЎҚУВ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ
1979—80 ўқув йилига
ҚУЙИДАГИ ИХТИСОСЛАР БЎЙИЧА

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

ТИКУВЧИ, МЕБЕЛЧИ, ДУРАДГОР, ТЎҚУВЧИ.

Уқиш муддати — 1—2 йил.

АРИЗАЛАР 25 АВГУСТГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Машғулотлар — 1 сентябрдан бошланади.

16 ДАН 35 ЁШГАЧА ЭШИТИШ ВА ГАПИРИШДА НУҚСОНИ БЎЛГАН ЁКИ ТУҒМА КАР-СОҚОВЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Маълум муддат ишлаган ва тегишли иш стажига эга бўлганларга учинчи группа инвалидлиги бўйича умрбод пенсия белгиланади.

Ётоқхона қошида катта ёшдаги карлар учун махсус кечки мактаб мавжуд. Унда ишлаб чиқаришдан ажралмаган ҳолда умумий таълим даражасини ошириш мумкин.

Уқувчиларга ойига 25 сўм миқдорида стипендия, шунингдек 100 процент ҳажмида иш ҳақи тўланади. Йилига икки марта махсус кийим ва пойафзал берилади.

Зарур бўлганлар бепул ётоқхона билан таъминланадилар.

Уқишга кириш учун қуйидаги ҳужжатлар керак: корхона директори номига ариза, 3 та фотосурат (3х4 см.), турар жойидан, врачдан кар-соқовлиги даражаси ва саломатлигининг ҳолати ҳақида справкалар; паспорт ёки туғилганлик тўғрисидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳри-34, Чангалзор-мавзук кўчаси, 1-уй.

Ўзбекистон ССР Мелиорация ва сув хўжалиги министрлиги
«ВОДСТРОЙИНДУСТРИЯ»
бирлашмасига қарашли
ТОШКЕНТ БИЧИМЛИ БУЮМЛАР, СУВ ТЎСИҒИ АРМАТУРАЛАРИ ВА НОСТАНДАРТ УСКУНАЛАР ЗАВОДИНИНГ
ЎҚУВ КОМБИНАТИ
қуйидаги ихтисослар бўйича

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

токарь-универсал, фрезерчи, штамповкачи, металл конструкцияларини йиғувчи слесарь, электр-газ пайвандчи, газлаштирилган қозонлар оператори, электр кўприкли кран машинисти, пайвандчи.

8—10 СИНФ МАЪЛУМОТИГА ЭГА БЎЛГАН ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

МАШҒУЛОТЛАР — ГРУППАЛАР КОМПЛЕКТЛАНГАНДАН СЎНГ БОШЛАНАДИ.

Уқиш муддати — 3—3,5 ой.

Уқиш даврида ойига 100 сўмгача стипендия тўланади. Уқиш вақти меҳнат стажига киради. Уқиш тугаганидан сўнг заводдан иш берилади. Ишга киритилганларга заводда ўрнатилган навбат тартиби бўйича уй берилади.

Адрес: 702318, Бектемир шаҳри, Водник массиви, Лихачев кўчаси («Қўйлиқ—Водник» автобусининг «Промжилводстрой» трести бекати).

Ўзбекистон ССР Юстиция министрлиги коллективи қонунчиликни систематизациялаштириш бошқармасининг бошлиғи М. К. Мирзаолимовга онаси

Адолатхон ҚОДИРОВАнинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

БУГУН

МАРКАЗИЙ ТЕЛЕВИДЕНИЕНИНГ «ВОСТОК» ПРОГРАММАСИ. 9.00 — Вақт. 9.40 — Гимнастика. 10.05 — Спектакль. 11.00 — Киносаёҳатчилар клуби. 12.00 — Концерт. 12.35 — ва 15.00 — Янгиликлар. 15.20 — Ҳужжатли фильм. 15.50 — Музей ва кўргазма заллари бўйлаб. 16.30 — Дарвозаси тиллодан. 17.20—Болалар учун фильм. 18.25 — Фан оламида. 18.55 — Болаларга аталган шеърлар. 19.15 — Дунё воқеалари. 19.30 — Инсон ва қонун. 20.00 — Халқ ижоди. 20.40 — Улуғ Ватан уруши. Киноэпопея. 11-фильм. 21.30—Вақт. 22.05 — Халқаро болалар йилига. 22.35 — Фильм-концерт. 23.25 — Ҳужжатли фильмлар. 23.50 — Янгиликлар. **УЗБЕКИСТОН ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.** 18.20 — Мультфильмлар. 18.35 — Нурафшон давр. 19.05 — Миллионлар ленинча университети. 19.30 — Ахборот. 19.45 — Ўн учинчи Бутуниттифоқ Пушкин шеърияти байрами. 20.30 — Ахборот. 20.50 — Концерт. 21.30 —Вақт. 22.05 — Ғўзаларни сифатли парвариш қилайлик. 22.25 — Премьералар, учрашувлар, дебютлар. **ТОШКЕНТ ШАҲРИ ВА ТОШКЕНТ ОБЛАСТИ УЧУН ПРОГРАММА.** 18.40 — Угрюм дарё. Бадиий фильм. 2-серия. 20.00 — Янгиликлар. 20.20 — Ҳужжатли фильм. 20.30 —Кругозор.

РАДИО

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 8.30 — Олтин водий қўшиқлари. 12.00— Ўзбекистон ишчиси. 13.00 — Ем-хашак тайёрлаш илғорлари. 13.30 — Эстрада концерти. 14.00 — Ғўза зараркунандаларига қарши кураш чоралари. 18.00 —Озарбайжонда Ўзбекистон ССР адабиёти ва санъати кунларининг тантанали ёпилиши. Бокудан олиб эшиттирилади. 18.45 — С. Юдаков. Поэма-рапсодия. 20.25 — Дутор тароналари. 21.10 — Шеърият кечаси. 21.30 — Механизаторлар учун концерт. 22.30 — Музикали салом. 23.20 — Лирик концерт.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган ЦК Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

Редакция адреси: 700000, Тошкент—П, Ленин кўчаси, 41.

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор — 33-65-45, 32-53-04, редактор ўринбосарлари — 33-79-14, 32-53-05, 33-06-83, 32-55-04, масъул секретарь — 33-44-55, 32-55-05, секретариат — 33-72-83, 32-53-06; БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 33-34-69 32-53-97, 32-57-19, марксизм-ленинизм назарияси пропагандаси — 32-55-70, халқаро ҳаёт — 32-54-18, саноат транспорт ва капитал қурилиши — 33-47-80, 32-53-14, 32-54-09, қишлоқ хўжалиги — 33-76-04, 32-53-15, 32-53-70; адабиёт ва санъат —33-20-36, 32-54-35, 32-55-16; совет қурилиши — 32-57-20, 32-54-26, фан мактаб ва олий ўқув юртлари — 32-57-21, 32-54-24, ахборот ва спорт — 33-14-24, 32-55-17, 32-54-26, 32-54-27; хатлар ва оммавий ишлар — 33-21-43, 33-35-53, 32-53-18, 32-53-20, 32-53-21, 32-54-13, иллюстрация — 32-57-22, коммунистик тарбия — 32-54-29, стенографистка — 33-73-43, 32-54-05, жамоатчилик қабулхонаси — 33-89-26, 32-52-26; эълонлар бўлими — 33-81-42. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: ККАССР — 2-42-62; Тошкент — 32-53-20; Самарқанд — 5-19-71; Сирдарё — 2-09-70; Сурхондарё — 3-55-35; Хоразм — 5-51-24; Бухоро — 3-31-42; Қашқадарё — 61-35; Фарғона — 4-20-84; Наманган — 6-79-92; Андижон — 4-48-85; Жиззах — 31-66. Нашриёт диспетчери — 32-78-94. Нашриёт телефон станциясининг навбатчиси — 33-90-50.